

A close-up photograph of a white, textured architectural element, likely a decorative frieze or molding. The element features a repeating pattern of small, dark, curved, shell-like or scalloped shapes. The lighting is soft, highlighting the texture of the material and the depth of the pattern.

Holsbeek Crematorium

Het spreekt vanzelf dat het tot stand komen van een project zoals dit **een samenwerkingsproject is tussen bouwheer, gebruikers, instanties en ontwerpers**. De randvoorwaarden, programmatorische eisen, de beperkingen, ... zijn de impulsen die het ontwerp(en) voeden. Wij zullen verschillende momenten ontmoeten in het verhaal waar wij eigenlijk de bouwheer, de gebruikers nodig hadden, waar wij samen hadden kunnen overleggen. Dit is natuurlijk in het kader van deze procedure niet voorzien. Graag wijzen wij er dan ook op dat dit ontwerp dan ook **geen kant en klaar ontwerp** is, maar een verkenning, **een aanzet die beïnvloed wenst te worden**. Vergelijk het met de inhoud van een boek, een waar gebeurd verhaal, in de toekomst.

Hierna vertellen wij u ons ontwerp door het ontwerpproces via schema's en illustraties te verduidelijken. Onze ontwerp- beslissingen komen voort uit gegevens, situaties, sferen, ... die ons zowel door het programma als door de site worden gecommuniceerd. In dit ontwerp zijn dit oa.:

MACROSCHAAL

- wat is de betekenis van het crematorium in een ruimere context dan deze van de site?

CREMATIE vandaag

- herwaardering van **het ritueel**; het ritueel als leidraad voor het ontwerp

voor het LANDSCHAP

- hoe kan het landschap **ceremoniële betekenis** verwerven ?

voor het AFSCHEIDSCENTRUM

- **bemiddelen tussen emoties**: Hoe worden de trajecten van verschillende gebruikers (rouwenden, personeel, technici, begrafenisondernemers) zonder conflicten op elkaar afgestemd ? Hoe een rustgevende omgeving voor de rouwenden verbinden met een aangename werkomgeving voor het personeel?

- optimale **beheerbaarheid** met minimum aan personeel

- mogelijk maken van elke **ceremonie op maat**: maximale flexibiliteit

- een **tastbare architectuur**

voor het CREMATIEGEDEELTE

- het technische gedeelte op **gelijke voet** met alle andere werkplekken behandelen

- een goed functionerende **machine** geïntegreerd in het landschap

voor de ROUWMAALTIJDEN

- precies localiseren van de rouwmaaltijden in het **ceremoniële traject** en in het traject van de bezoeker (fietser, wandelaar)

- een **flexibel en compact** plan

INHOUDSTAFEL

- > aanzet
- > betekenis op macroschaal
- > het ritueel als leidraad

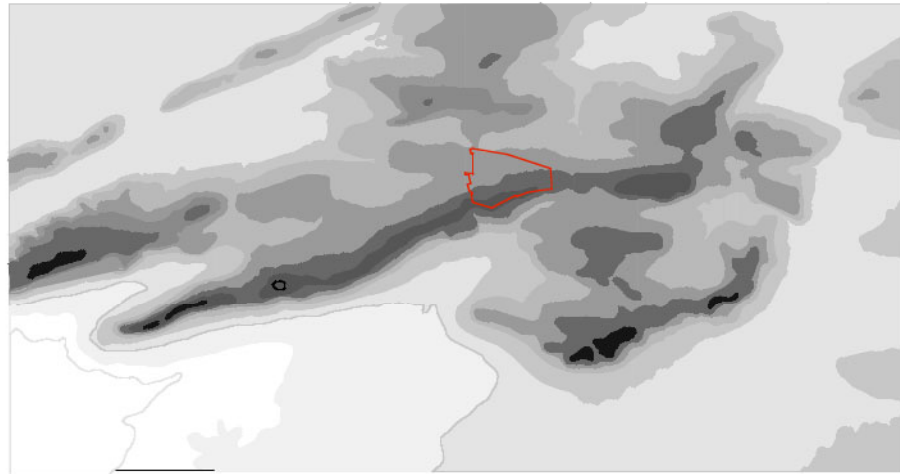
- > het ritueel vormgegeven
 - variant 1
 - afscheidscentrum & crematie
 - horeca - catering
 - variant 2
 - afscheidscentrum & crematie
 - horeca - catering

- > akoestiek
- > technieken & ovens

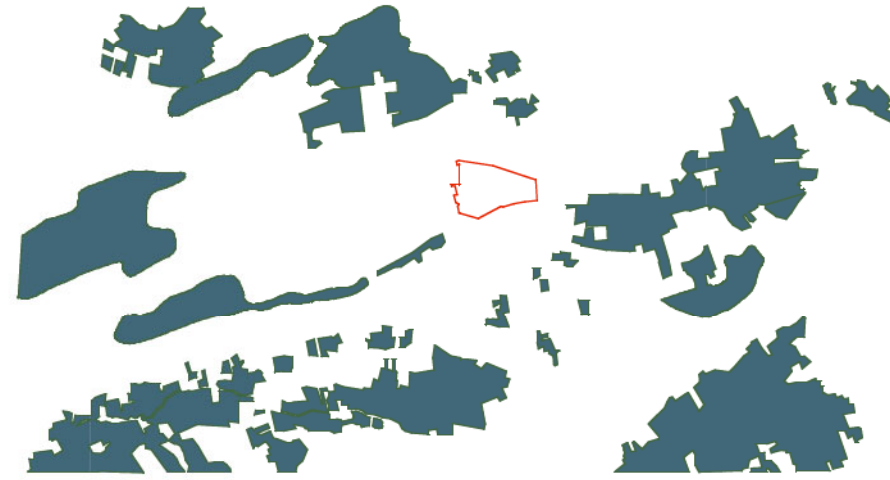
- > asbestemming

- > raming & studiekost
- > duurzaamheid
- > kostenbeheersing
- > organisatie planproces

site

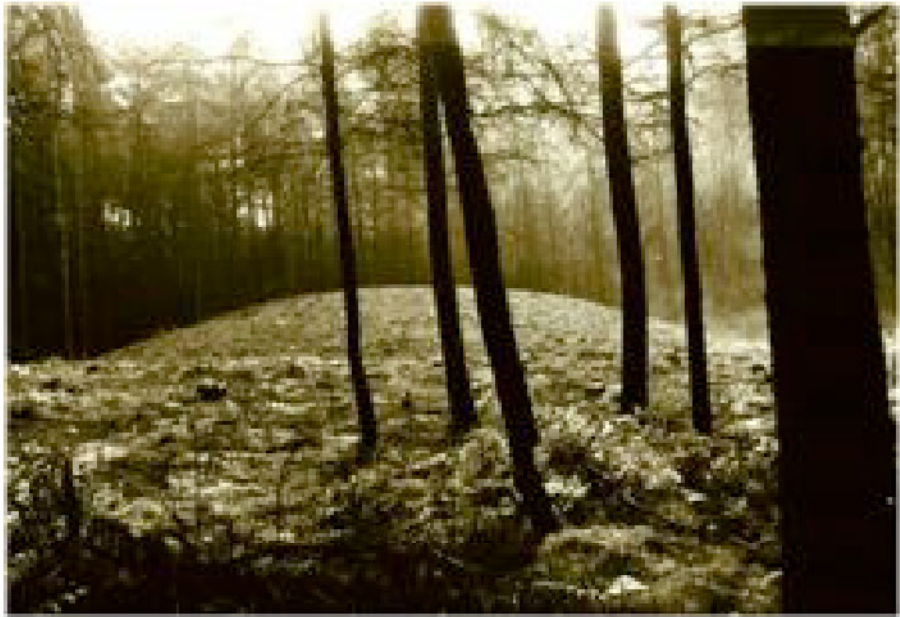

reliëf

bossen

referentie

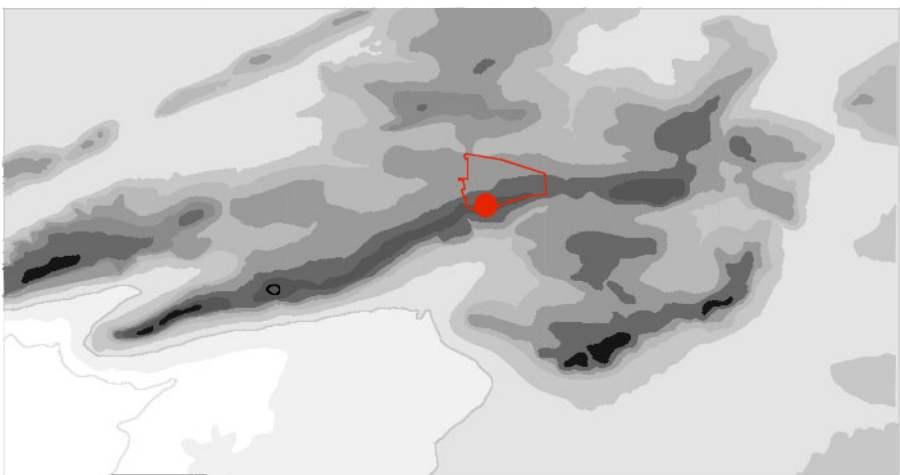

reliëf & begraafplaats

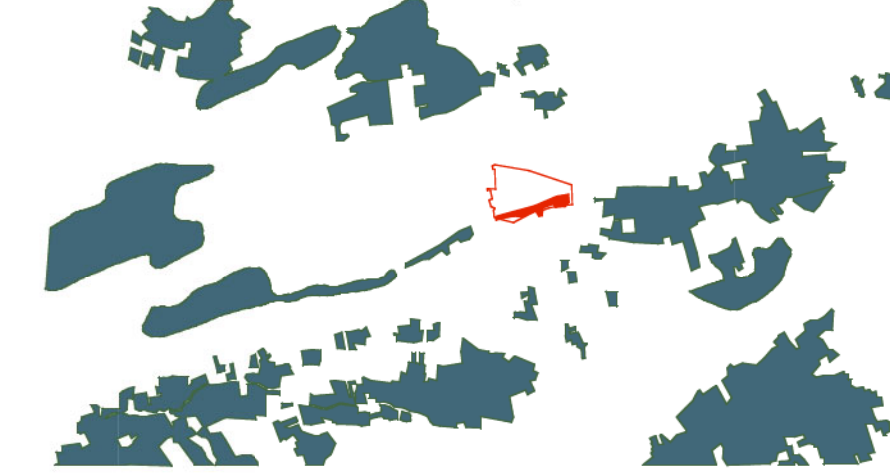

bossen & begraafplaats

ontwerpbeslissing

localiseren crematorium ter plaatse van heuvelkam

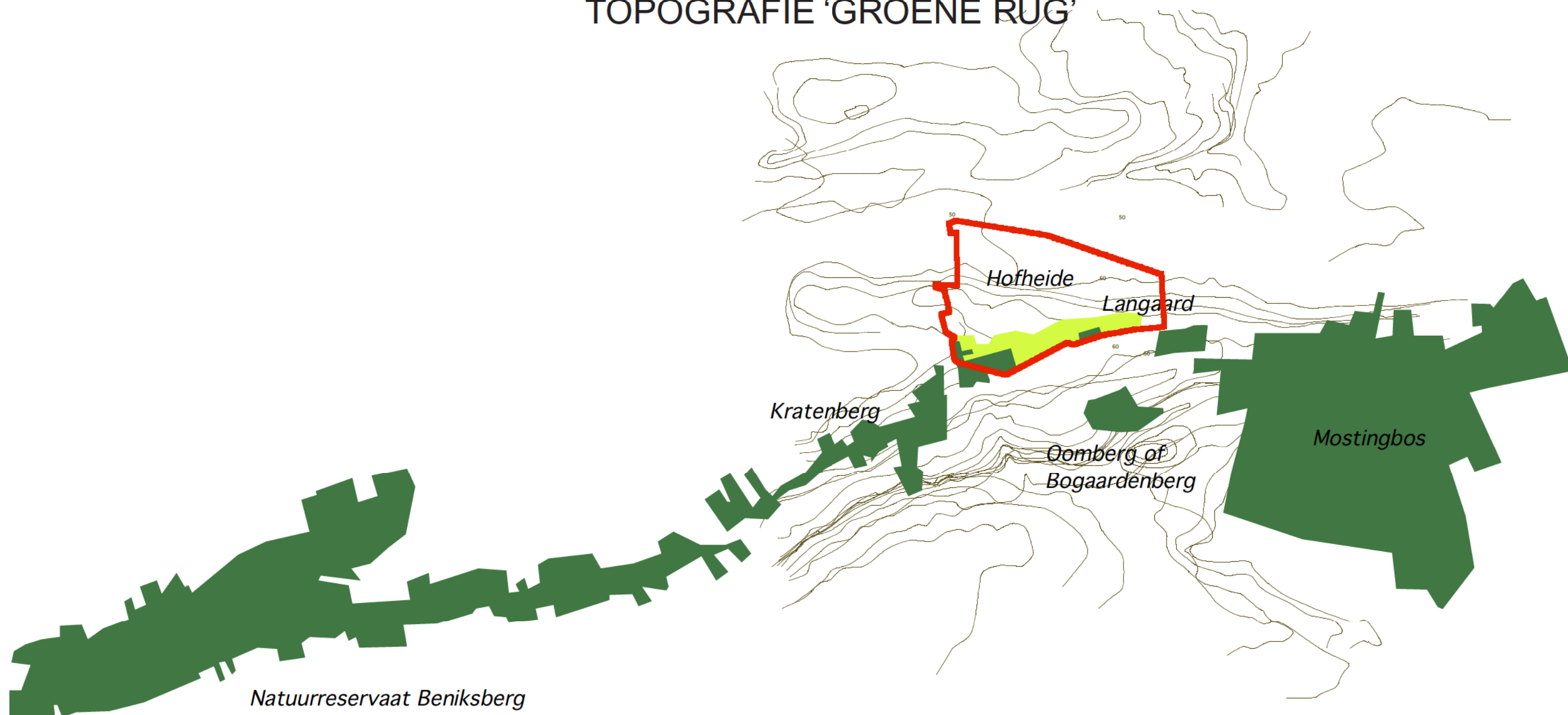

localiseren bebossing ter plaatse van heuvelkam

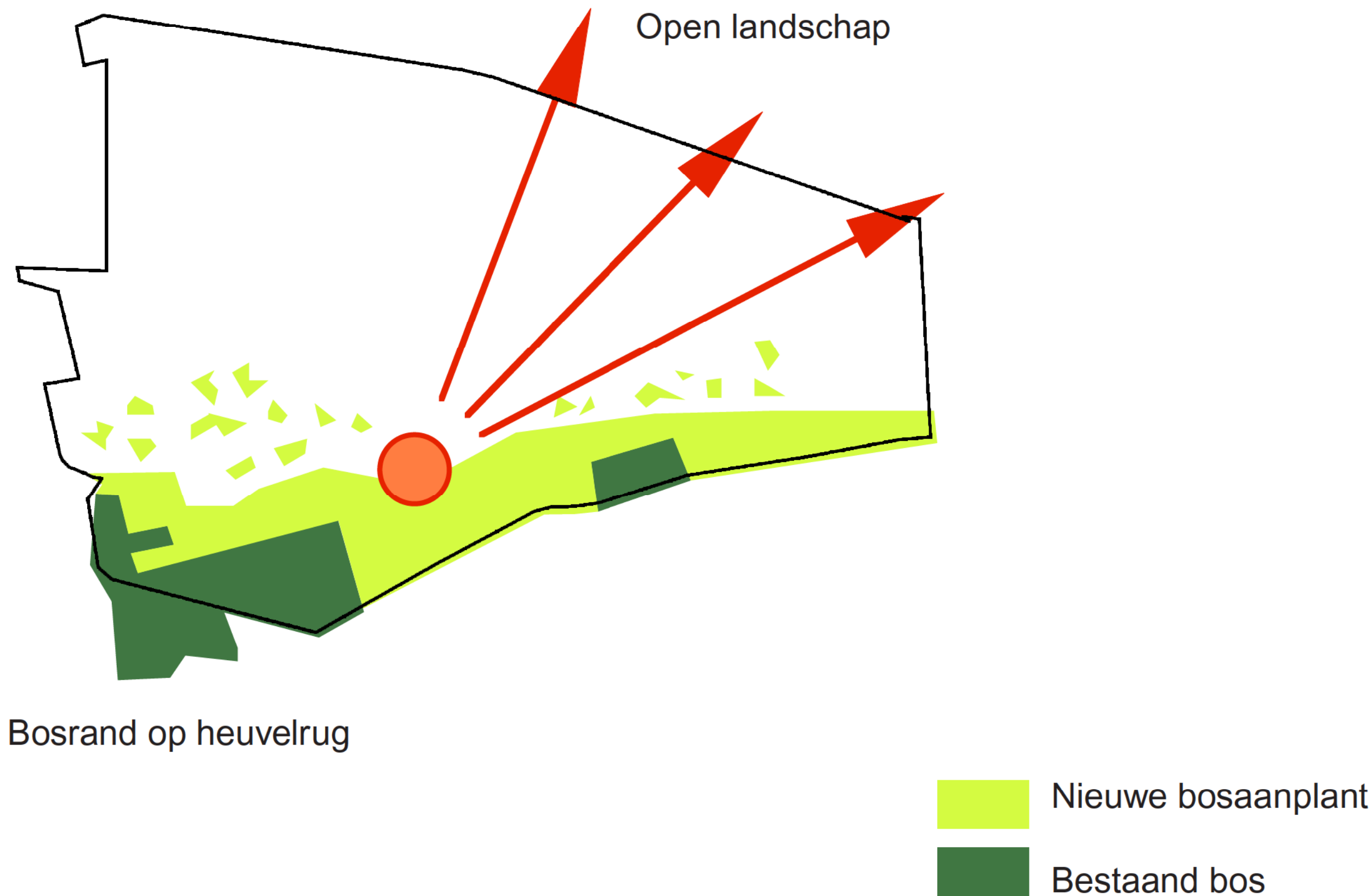
BETEKENIS OP MACROSCHAAL

Op de site komen twee structuren die de site overstijgen samen: een heuvelkam & bebossing. Elk van deze structuren werd in het verleden als sterke figuur voor het inrichten van begraafplaatsen erkend. Het ontwerp neemt deze uitzonderlijke combinatie als uitgangspunt voor het localiseren van het crematorium en de bebossing.

TOPOGRAFIE 'GROENE RUG'

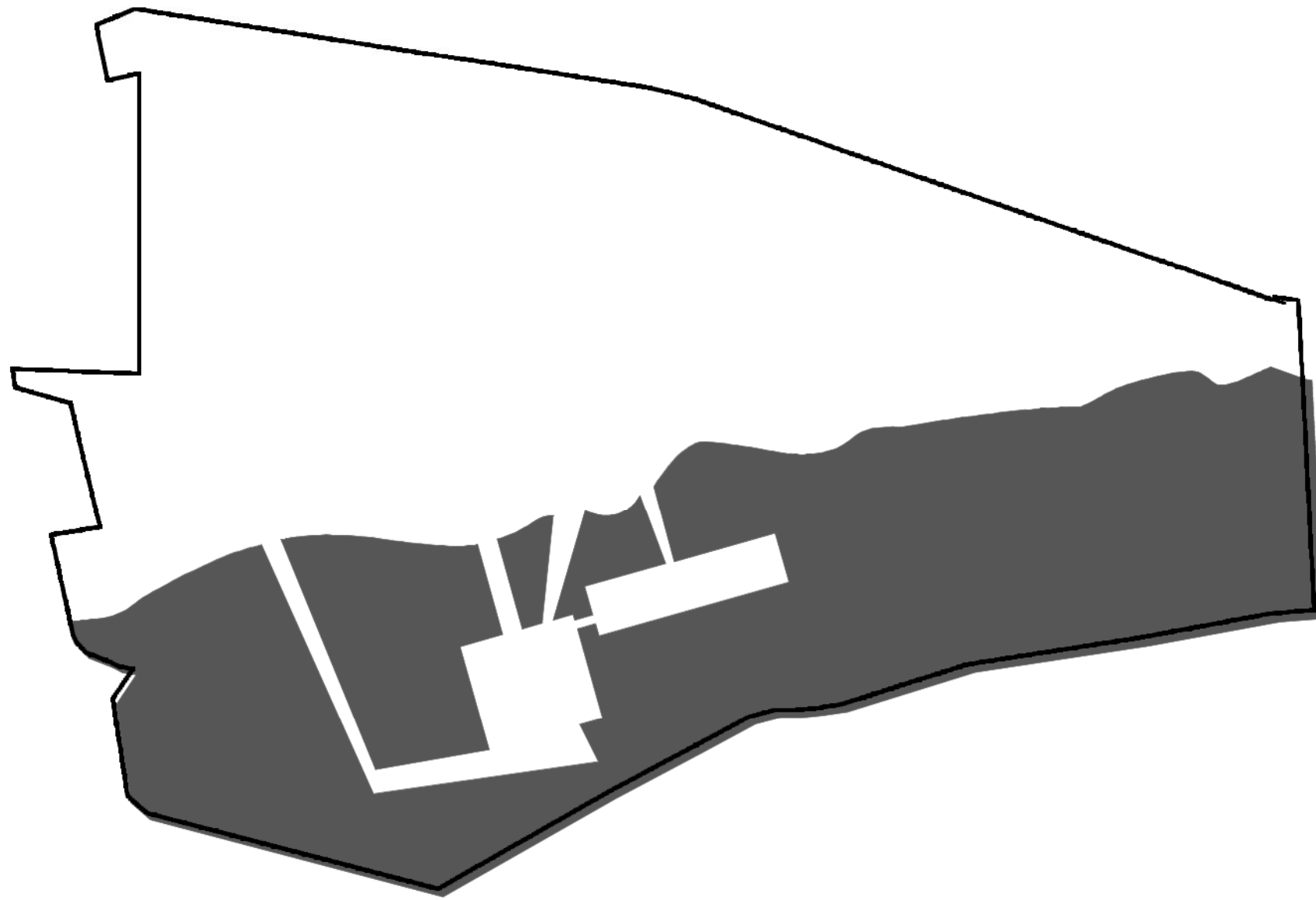

“SITUERING COMPLEX IN BOSRAND
Open naar landschap

INCORPORATIE VAN HET COMPLEX IN DE HEUVEL

Bovengrond

Ondergrond

Een van de problemen van de eigentijdse cultuur heeft te maken met de taboe die heerst rond de dood. We zijn terughoudend om een begrafenis- of crematieritueel te organiseren. In alle literatuur wordt het belang van een goed en rijk begrafenisritueel benadrukt. (Litteratuur: Philippe Aries)

De gestelde opgave en de heuvelachtige topografie van het Hageland stelt ons in staat een crematoriumontwerp te componeren die volledig is gebaseerd op de sublimatie van crematierituelen alsook een efficiënte, piëteitvolle bedrijfsvoering en het dagelijks gebruik van een grafveld of collumbarium.

Dit gebeurt door het gevraagde programma te clusteren rond 3 kernen of thematische ruimtes;(in plaats van 1 gebouw of object).

- een verzonken hof met kolonade, aula, familieruimtes en crematorium
- een introvert verzonken aula-complex
- tunnel en catering of restaurant met uitzicht op de valei.

De gebouwen zijn geordend op een manier die een rijk en troostvol ritueel mogelijk maakt.

Het bijzondere aan het voorstel is dat het op maximale manier in het landschap is ingebed. Crematie en begraven of verstrooien worden zodoende 'aards' en verbonden met de natuur. Een serie patio's ligt verzonken in de heuvelflank.

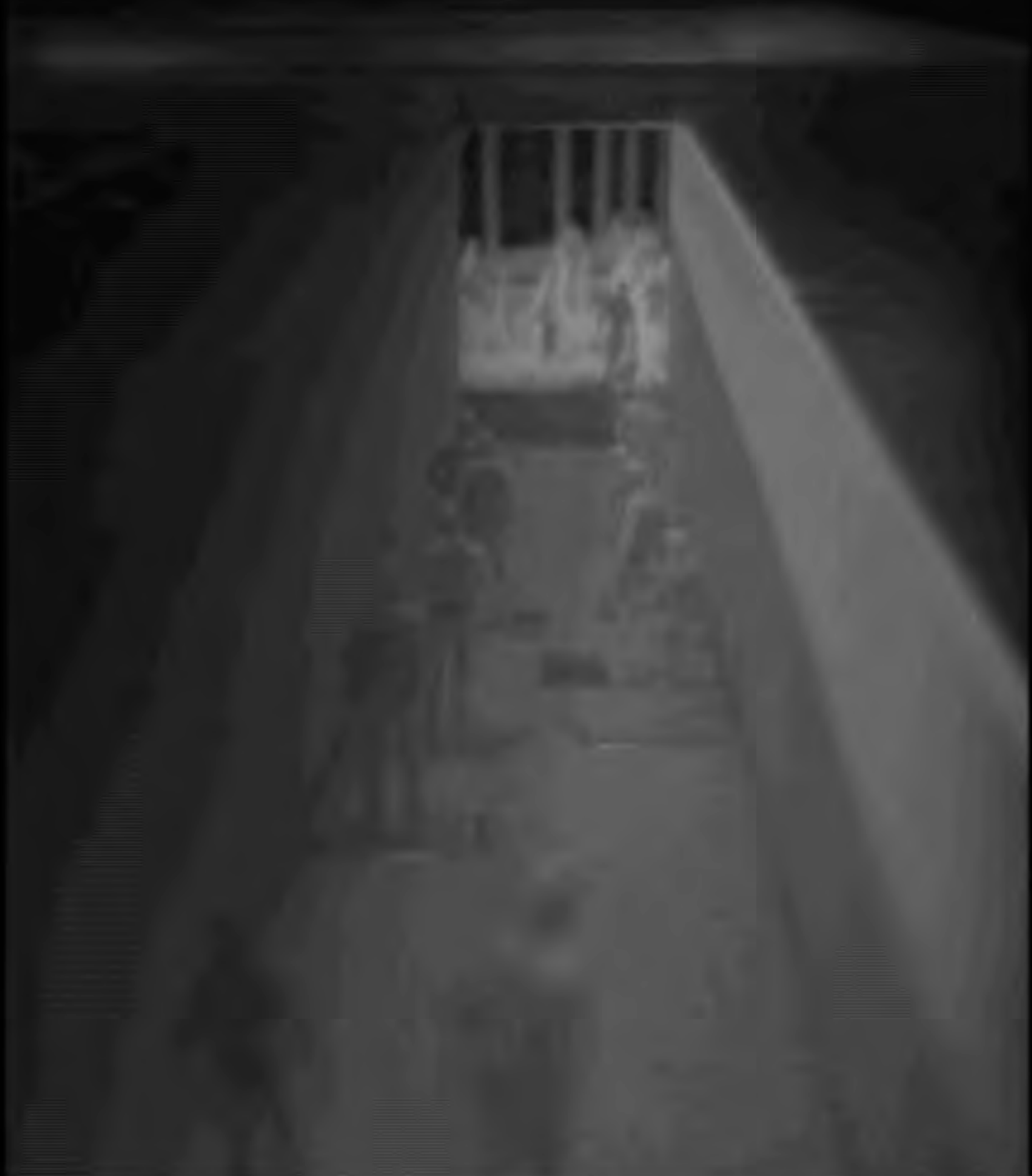
Bosrand en vlakte; beslotenheid, transparantie en vergezicht; zijn optimaal aan elkaar gerelateerd.

Een ritueel dat zich ontvouwd in het landschap

1

AFDALEN IN DE GROND

2

TOEKOMEN OP HET PLEIN

3

ELKAAR ONTMOETEN AAN DE COLONNADE

4

SAMEN WANDELEN NAAR DE AULA

5

BINNENKOMEN IN DE AULA

6

SAMENZIJN TIJDENS DE DIENST

6

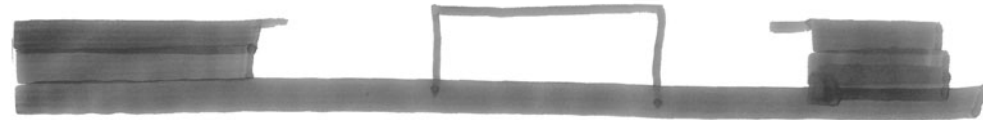
BEGROETING

7

SAMEN HET PLEIN VERLATEN NAAR HET LANDSCHAP

variant 1

aula op het plein: het gebouw gedacht als een plein

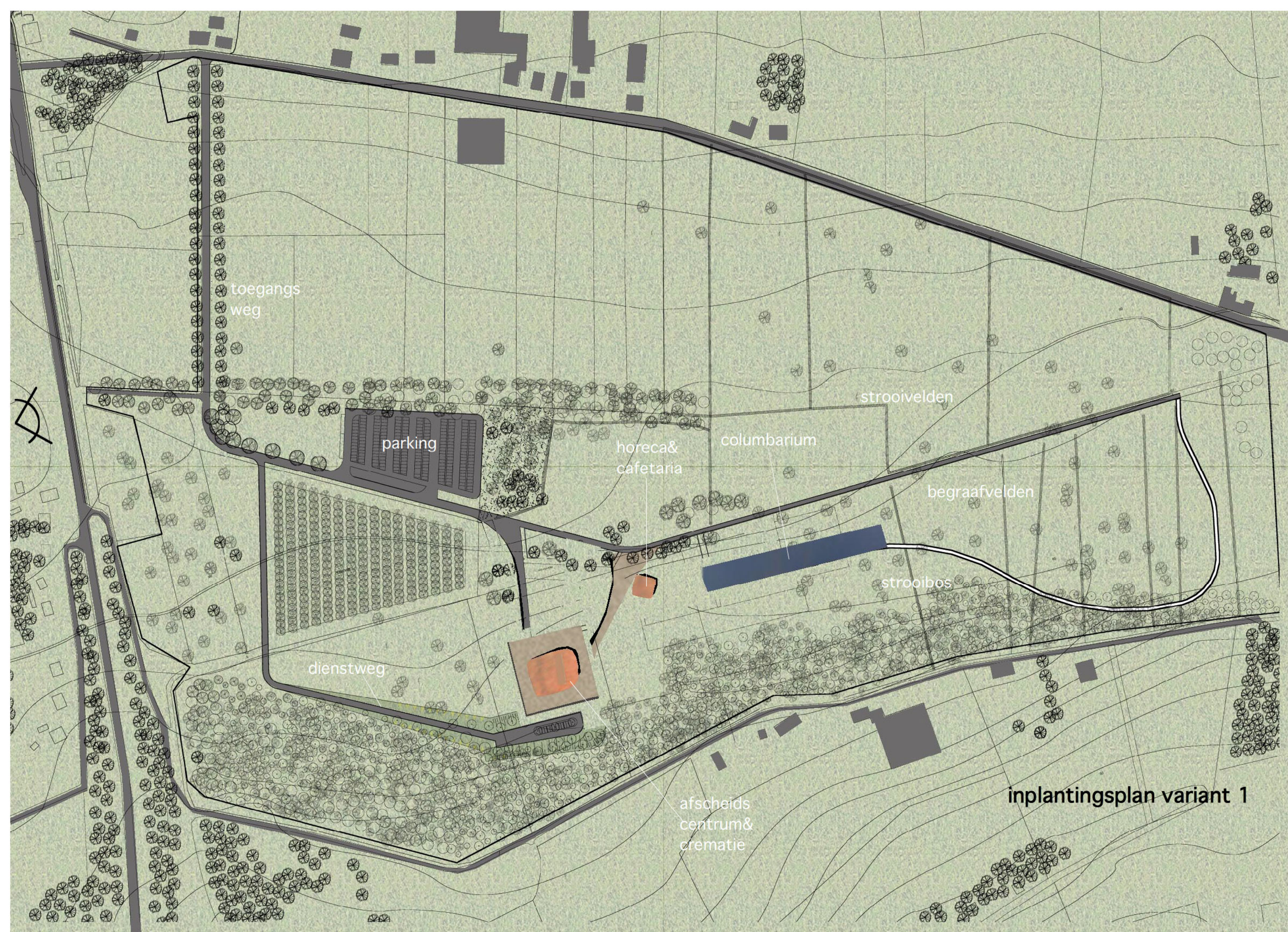

variant 2

aula verzonken in het plein: het gebouw gedacht als een traject

HET RITUEEL VORMGEGEVEN

Wij stellen op dit punt in het ontwerpproces **twee varianten** voor die het ontwerp van het ritueelcentraal stellen, maar vanuit een andere ruimtelijke vertaling hebben gekregen. De uiteindelijke benaderingswijze dient volgens ons samen met **de bouwheer** te worden bepaald, volgens de specifieke eisen die door de bouwheer aan het crematorium gesteld worden.

toegangs
weg

parking

horeca &
cafetaria

columbarium

strooivelden

begraafvelden

strooibos

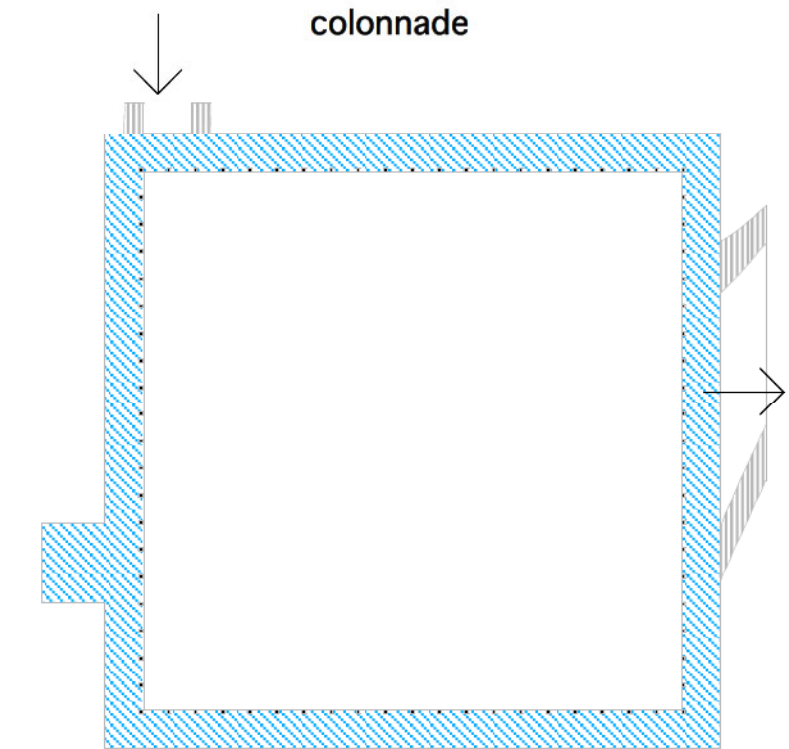
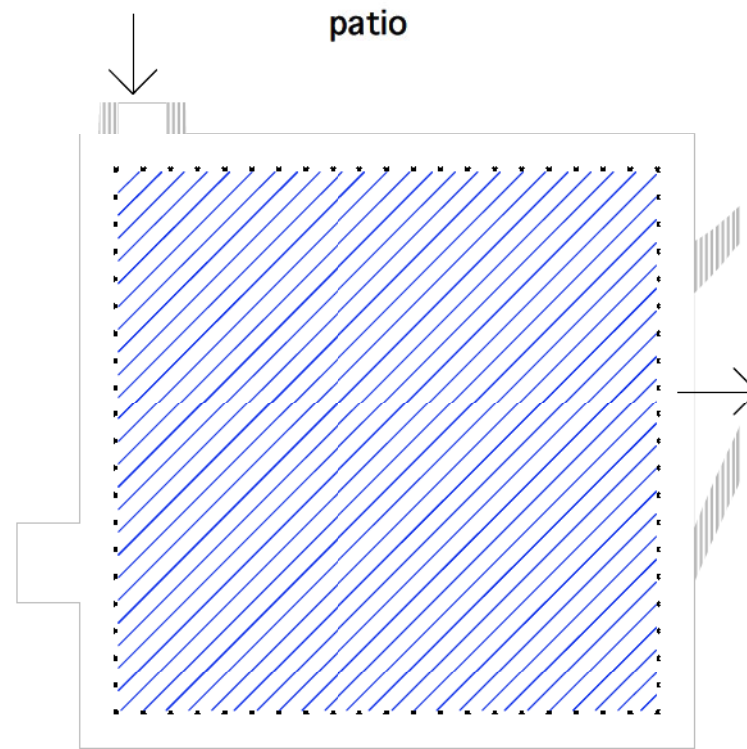
dienstweg

afscheids
centrum &
crematie

inplantingsplan variant 1

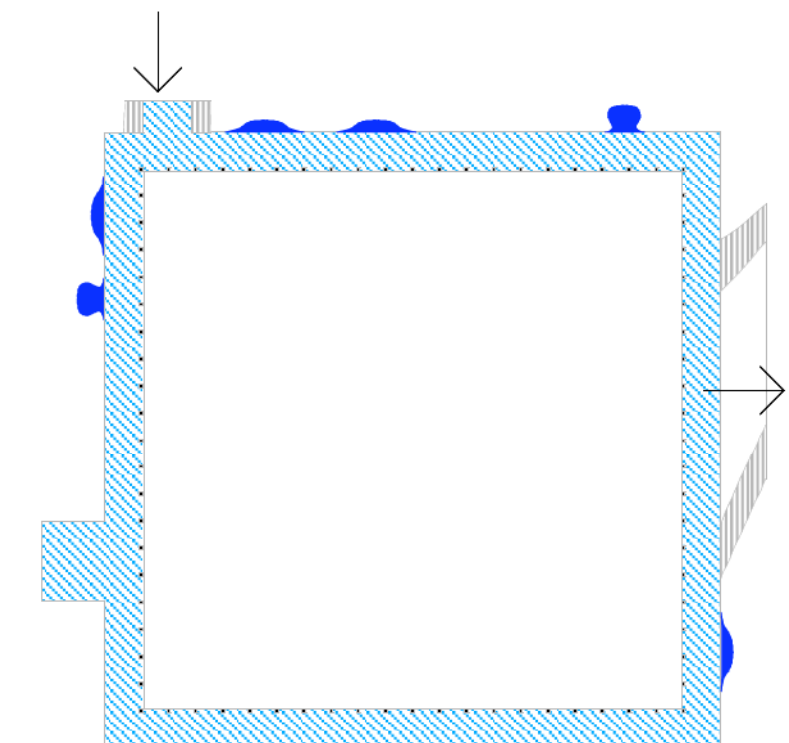
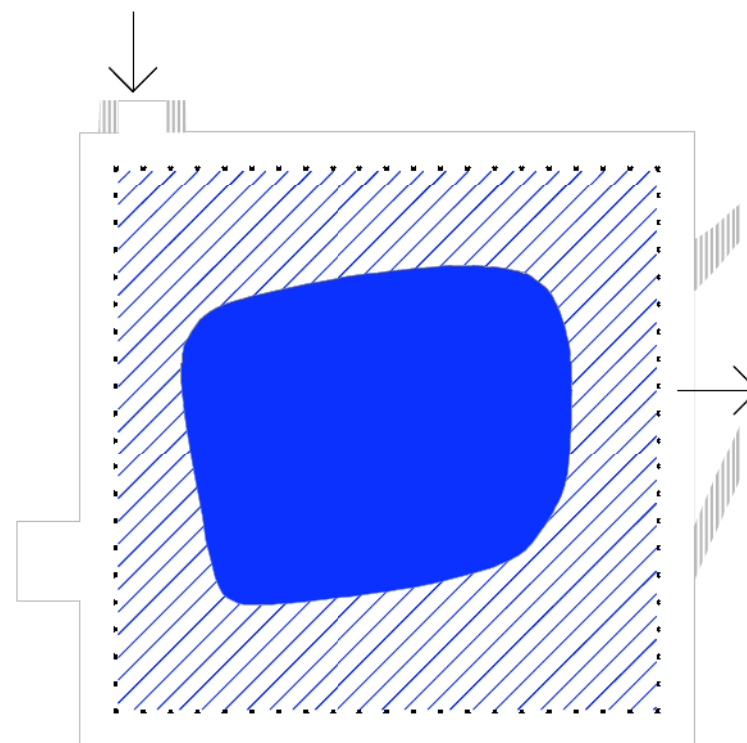
het verzonken plein wordt ontubbeld in:

- een patio
- een colonnade

elke deelruimte wordt verder geleed:

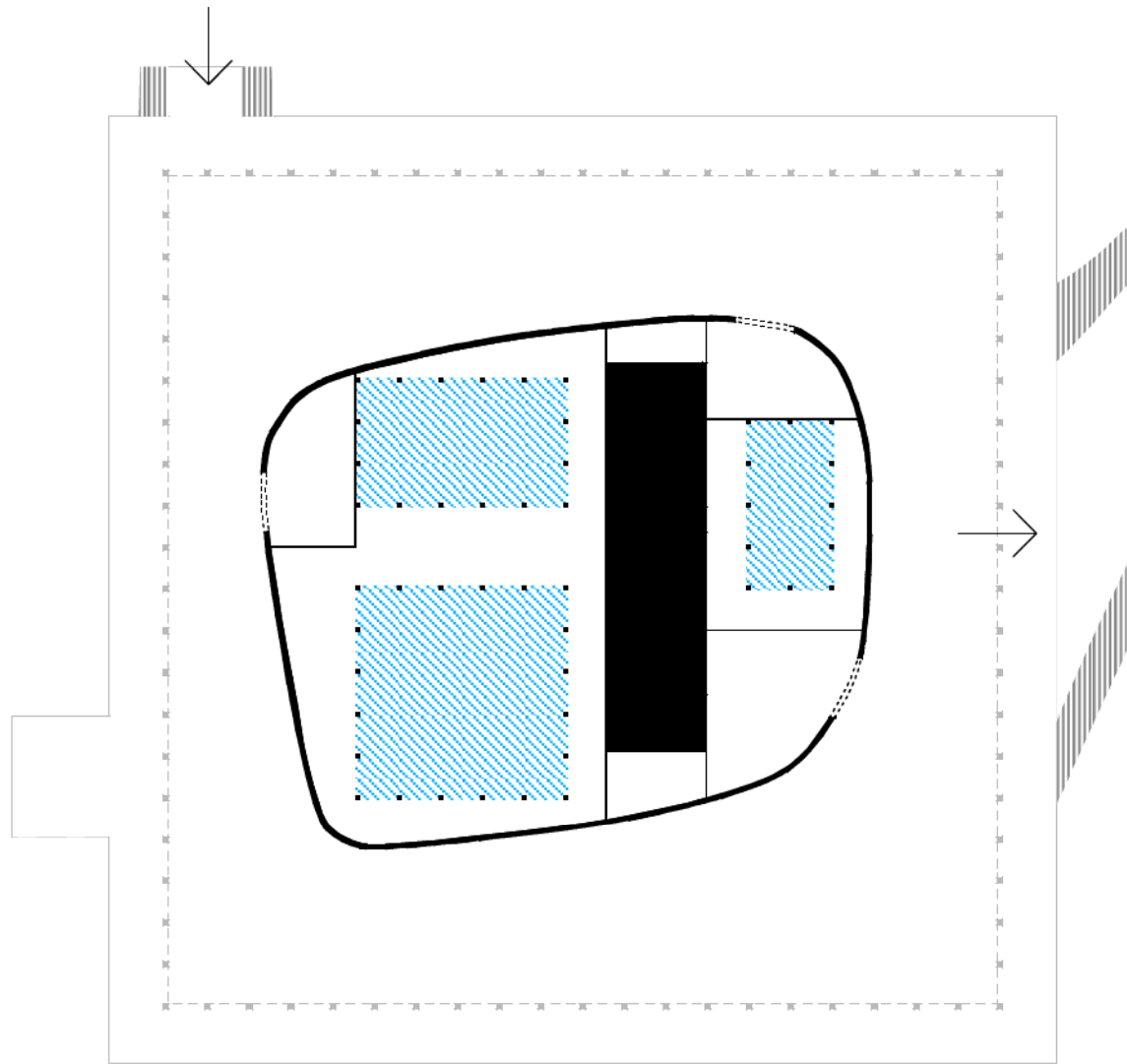
- een afgerond volume plooit zich in de patio, comprimeert en decomprimeert de ruimte en geleidt het perspectief en de circulatie.
- de colonnade plooit plaatselijk naar buiten en doet zitplekken ontstaan die zich buiten de circulatie plaatsen.

vastleggen stedenbouwkundige randvoorwaarden: een plein met plooiën

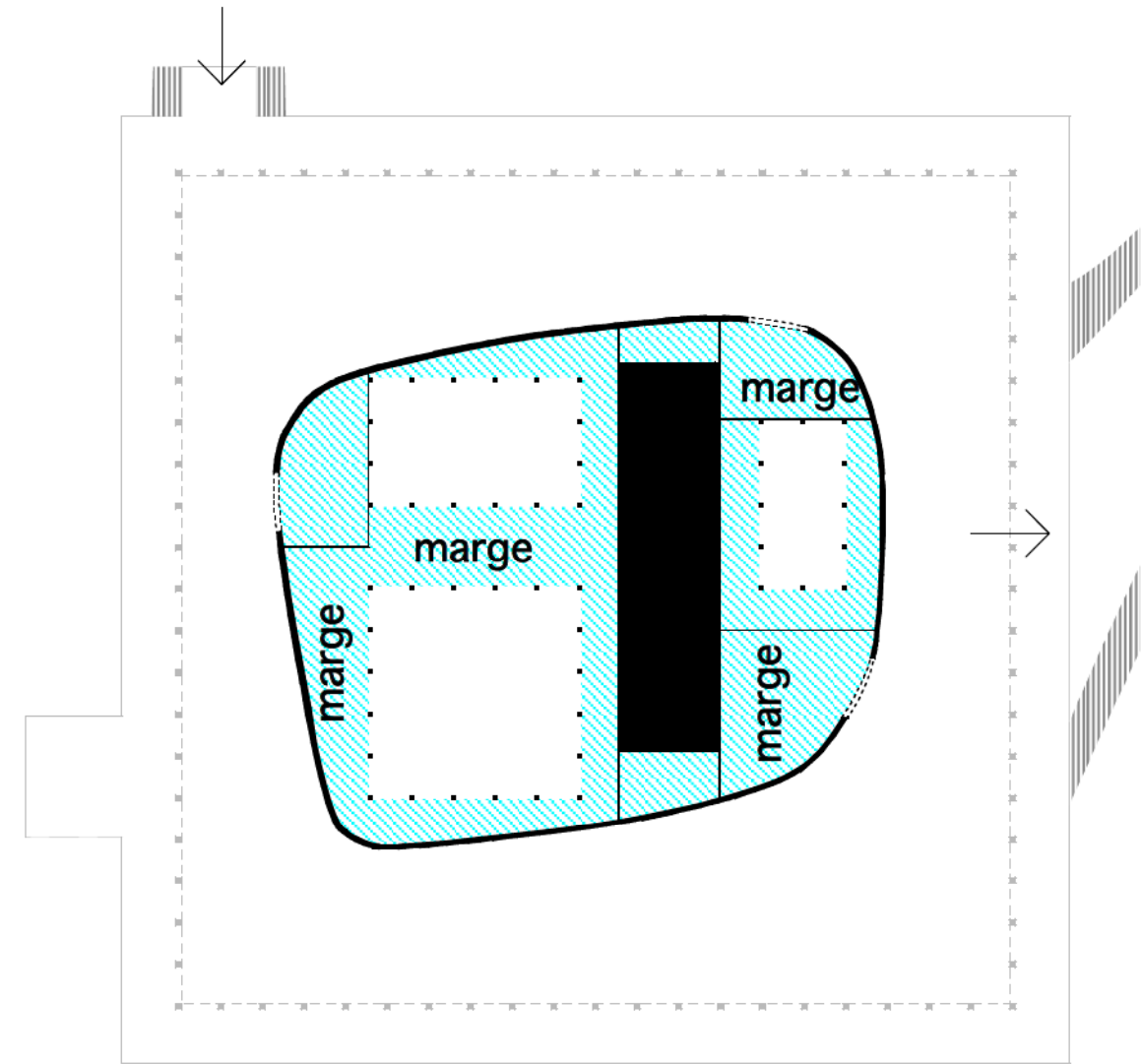
Op het ingegraven plein ontmoeten verschillende families, personeelsleden, bezoekers, elkaar. Het is een collectieve ruimte die moet kunnen **bemiddelen** tussen de verschillende emoties en activiteiten van de gebruikers. Iedereen moet er **een eigen plek, een eigen plooi** in terugvinden.

Het ontwerp van het crematorium begint met het vastleggen van een aantal stedenbouwkundige **randvoorwaarden** van waaruit het programma kan worden opgebouwd.

centrum

Drie zuilenrijen worden centraal in het afgeronde volume geplaatst en definiëren drie centrale ruimtes.

in between

Er ontstaat ruimte tussen de zuilenrijen en de gevel: ruimte in de marge.

afscheidscentrum&crematie: het gebouw gedacht als plein

Variante 1 zet de structuur die aan het plein werd gegeven door: een ontdubbelde ruimte met marge en centrum.

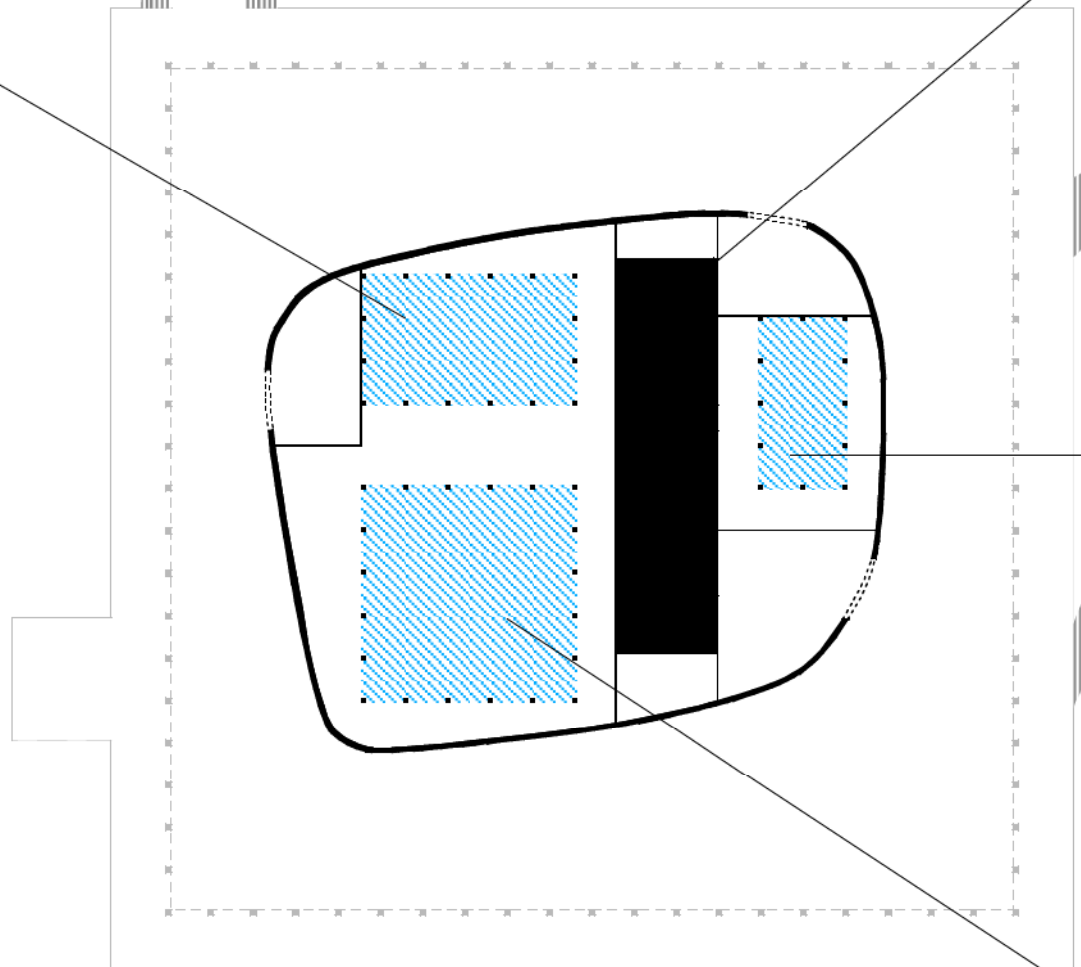
**GEBRUIK
CENTRUM**

inkom

familiekamers
+ sanitair
+ levering kisten

kleine aula

grote aula

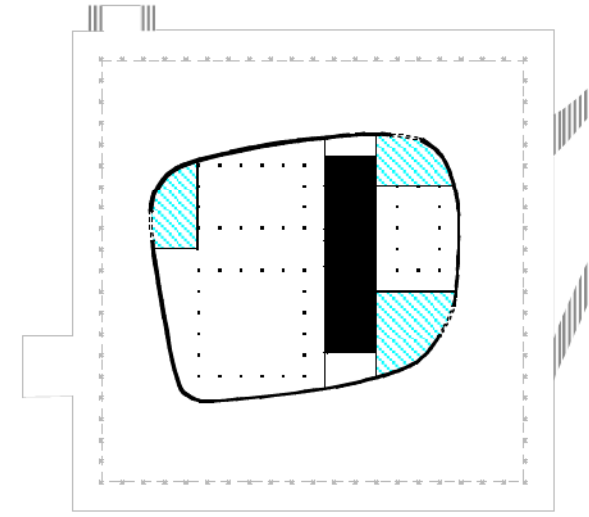
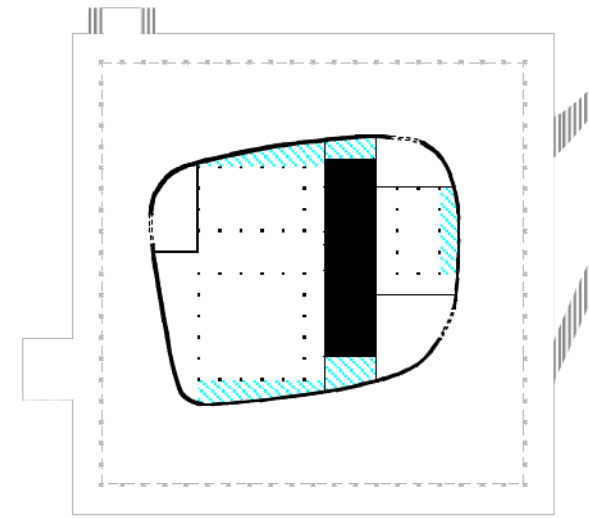
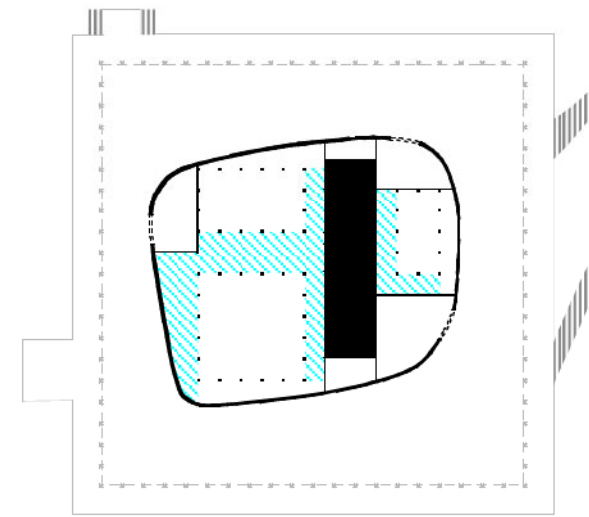

**GEBRUIK
MARGES**

...elke bezoeker
bepaalt zelf of hij in
de 'marge' of in het
midden plaatst
neemt...

...begroeting van de
familie...

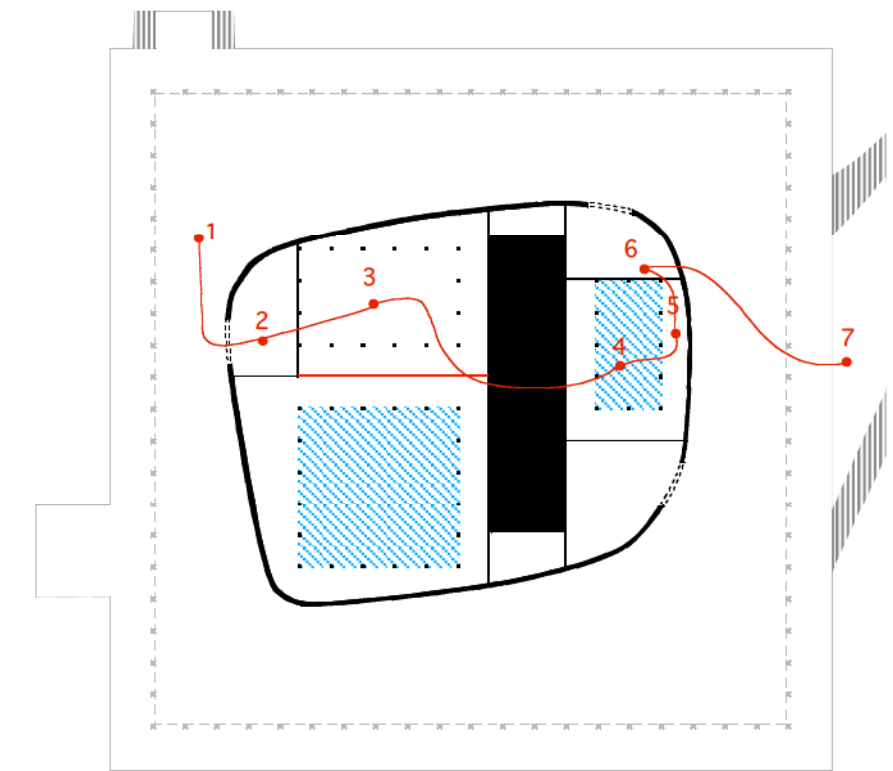
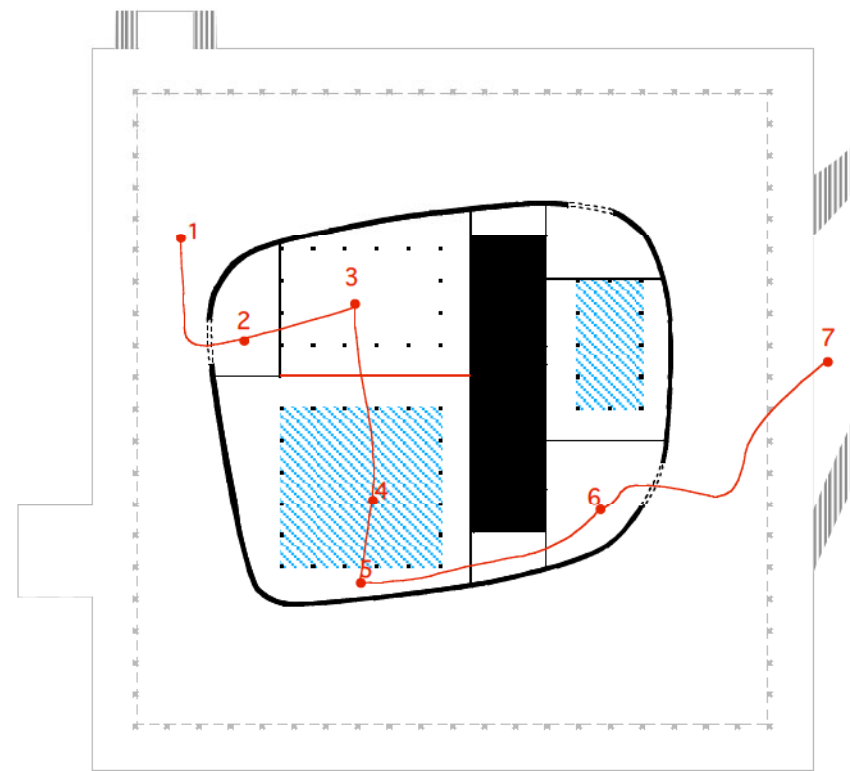
...napraten in een
overdekte
buitenruimte...

opbouwen v/h programma

STANDAARD OPSTELLING

- 1 plein
- 2 overdekt deel inkom
- 3 inkom
- 4 aula
- 5 begroeting
- 6 overdekte buitenruimte
- 7 patio

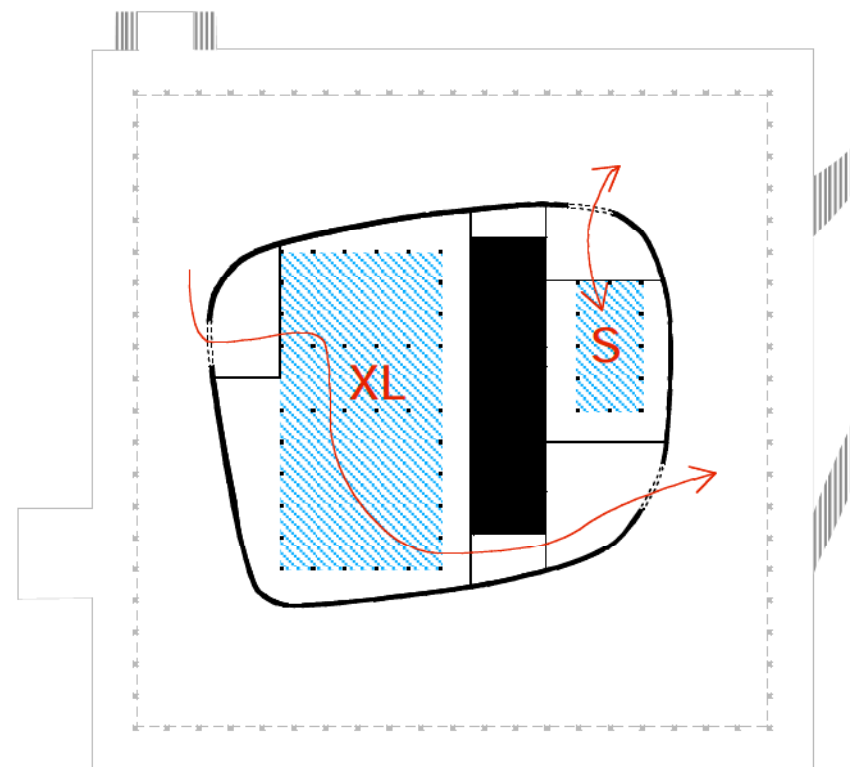

FLEXIBILITEIT

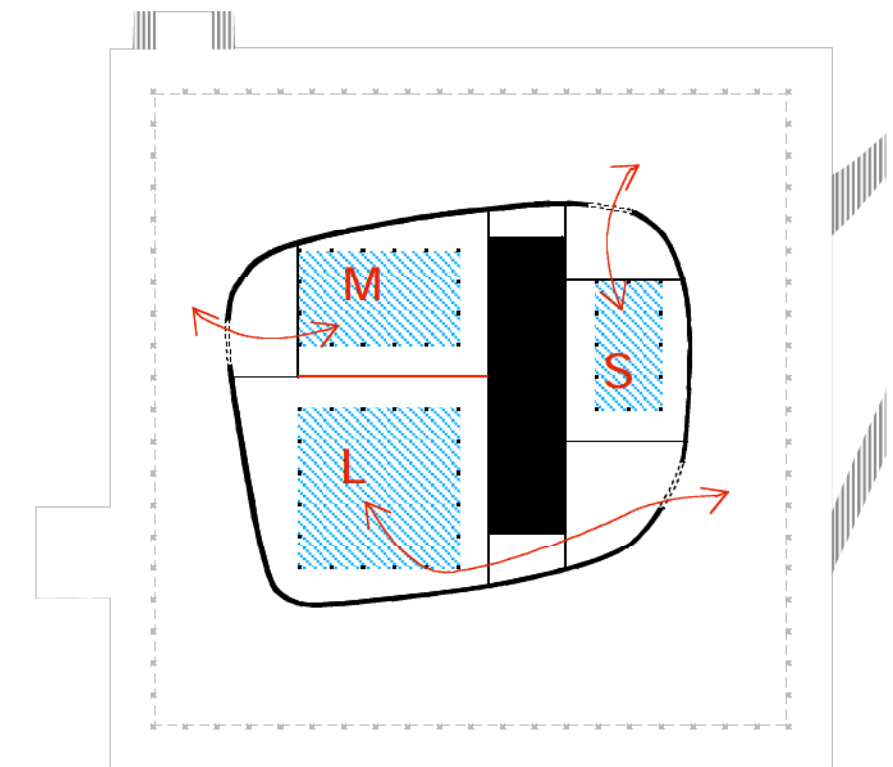
De ontdebbelde ruimte met centrum en marge + gemeenschappelijke kern (familiekamers+sanitair) biedt de mogelijkheid de aula's af te stemmen op de specifieke vraag van de families.

De inkom kan gecombineerd worden met de grote aula (XL), of kan als aparte zaal (M) met, een eigen inkom, functioneren.

Elke zaal beschikt over een eigen inkom/overdekte buitenruimte. De zalen krijgen door hun sterk verschil in afmetingen en verhoudingen een specifiek karakter.

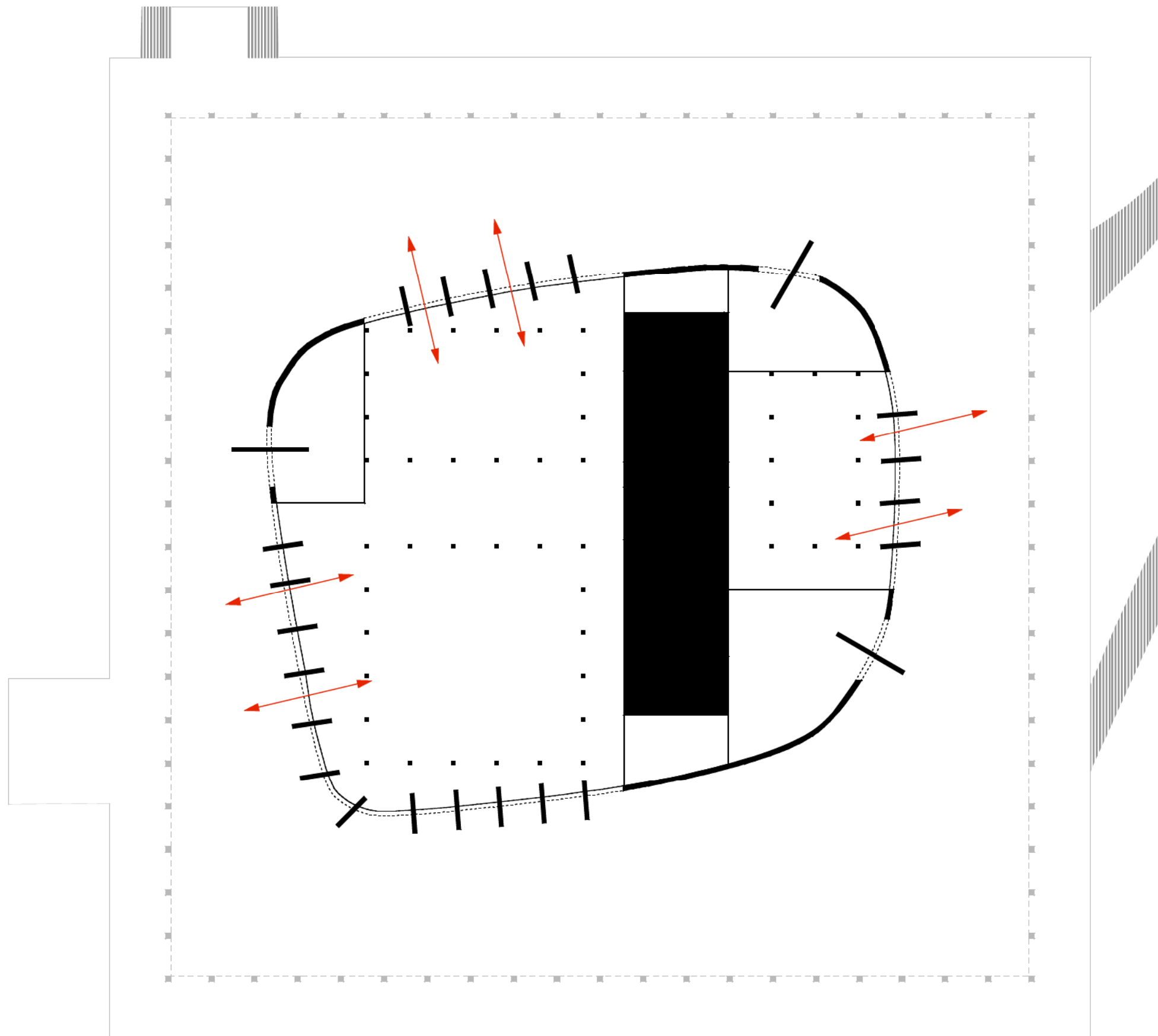

'XL + S'

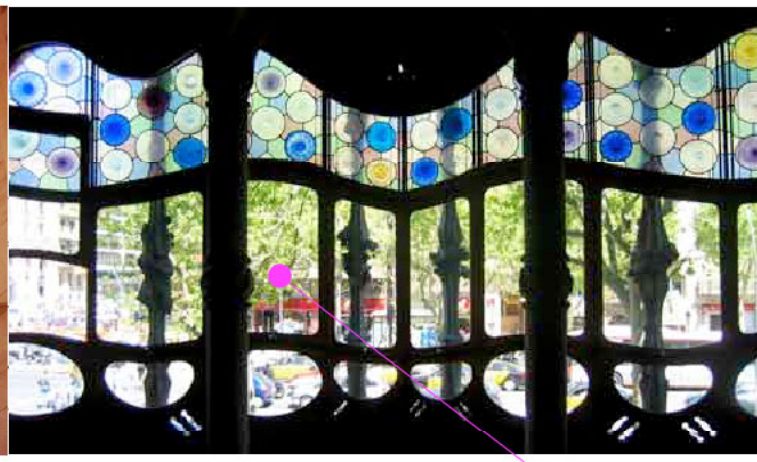
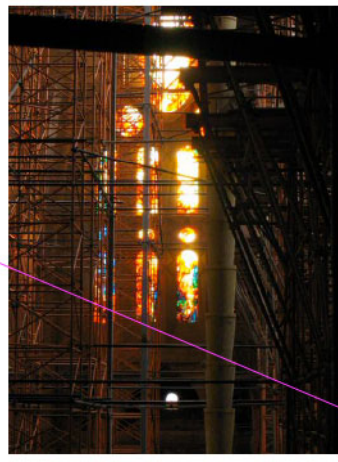
'L + M + S'

flexibiliteit: een plechtigheid op maat

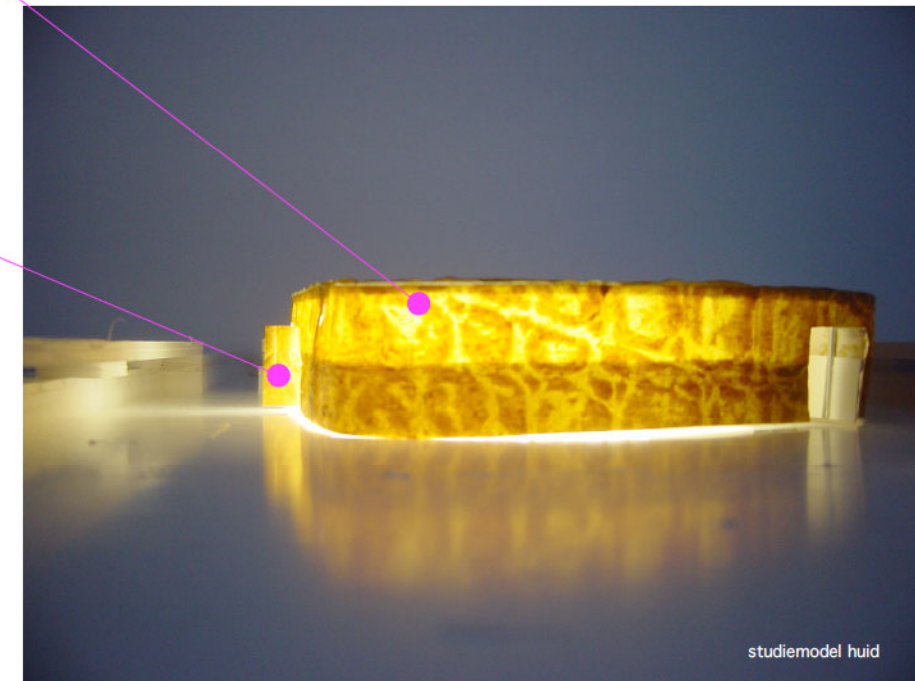
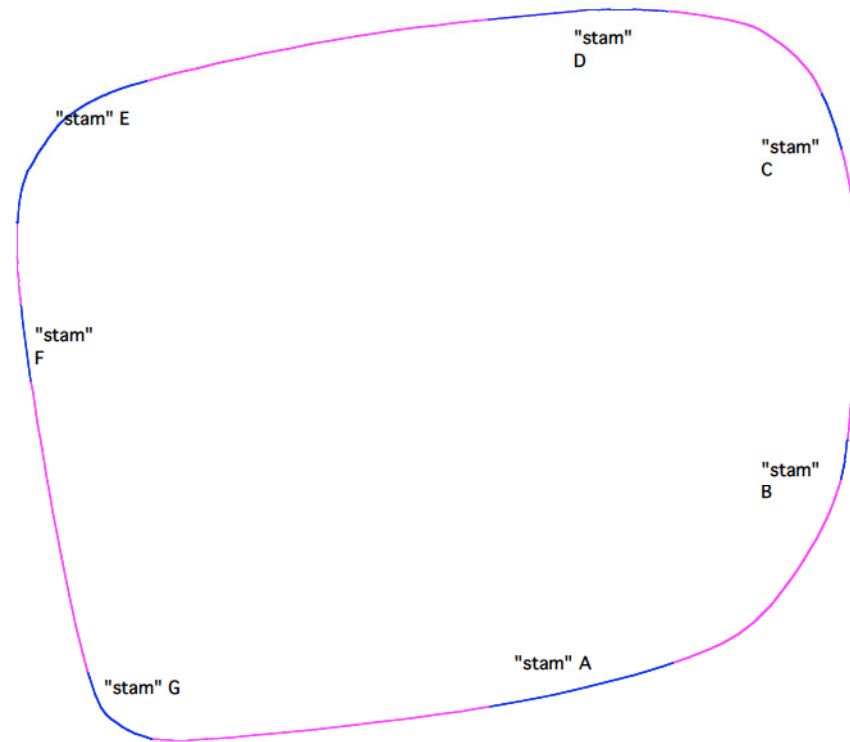

aula & plein in samenspel

Drie grote inkomdeuren verwelkome de bezoeker .
De gevel is daarnaast gedeeltelijk opgebouwd uit 4 m hoge, volle deuren. Deze deuren kunnen worden geopend zodat , indien gewenst, een maximaal contact met het plein wordt bekomen. Een open plechtigheid als potentieel alternatief voor een introverte dienst.

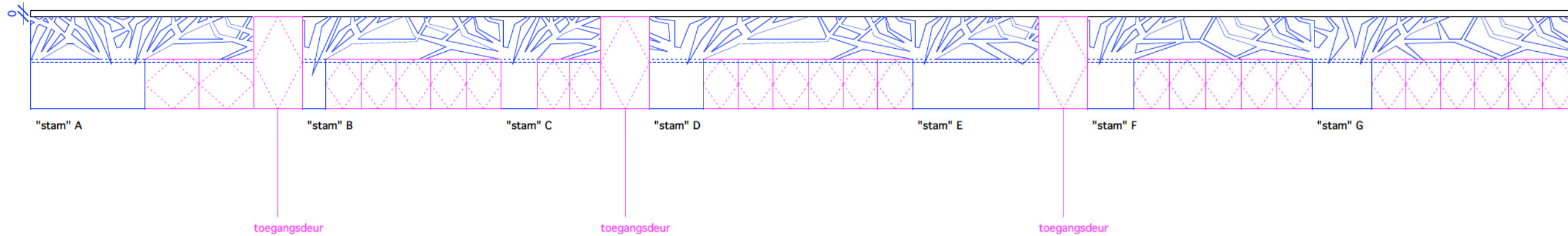

gevelmateriaal

studiemodel huid

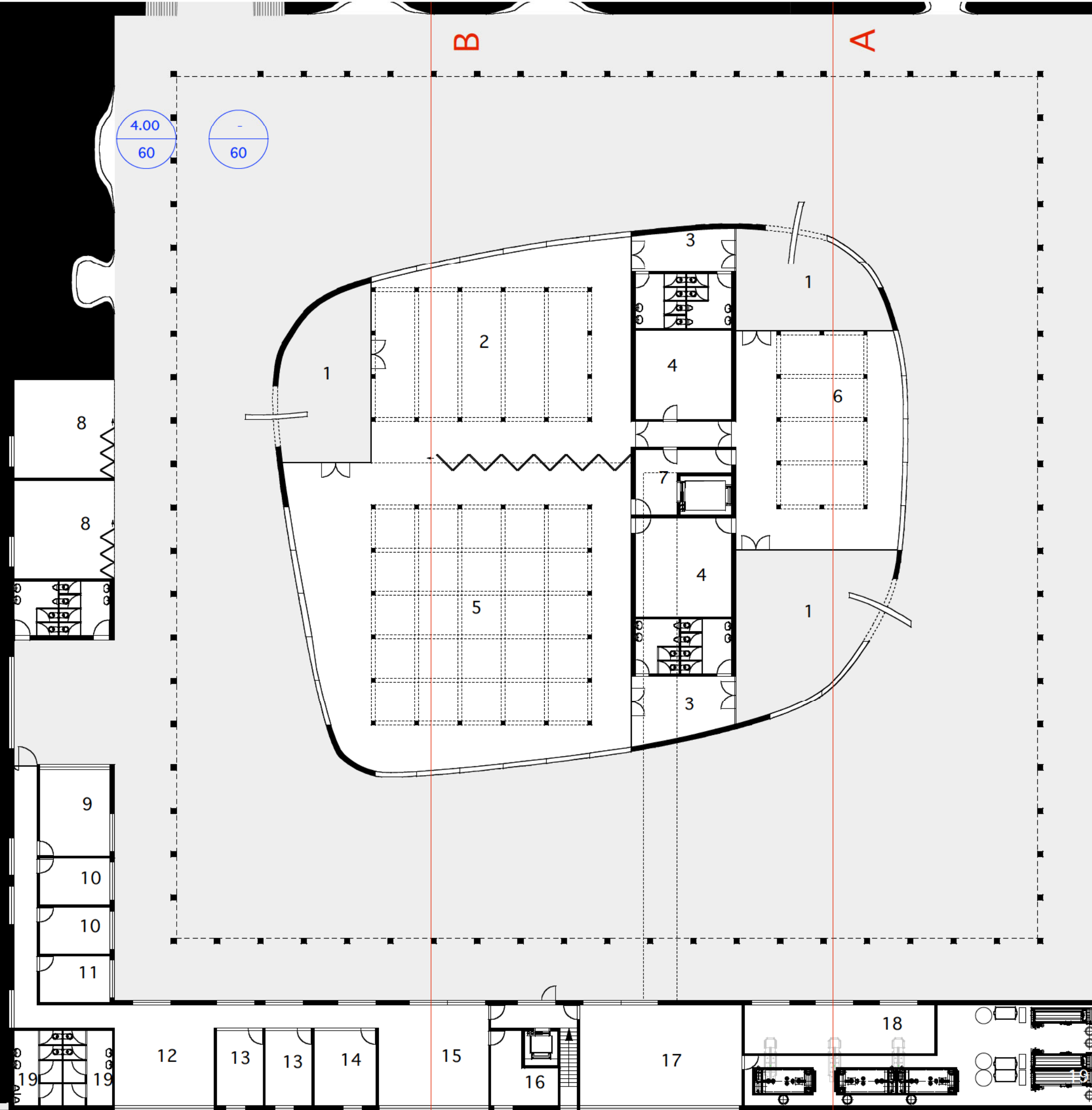
ontwikkeling betonstructuur gevel

deuren,glasramen, een tactiele huid: referenties verenigd in een tastbaar beeld

De gevel is opgebouwd uit 4m hoge deuren. Boven deze deuren bevindt zich een zone van 3,5m samengesteld uit glas in een vertakte betonstructuur die zijn steun zoekt via enkele 'stammen' die tussen de deuren staan.

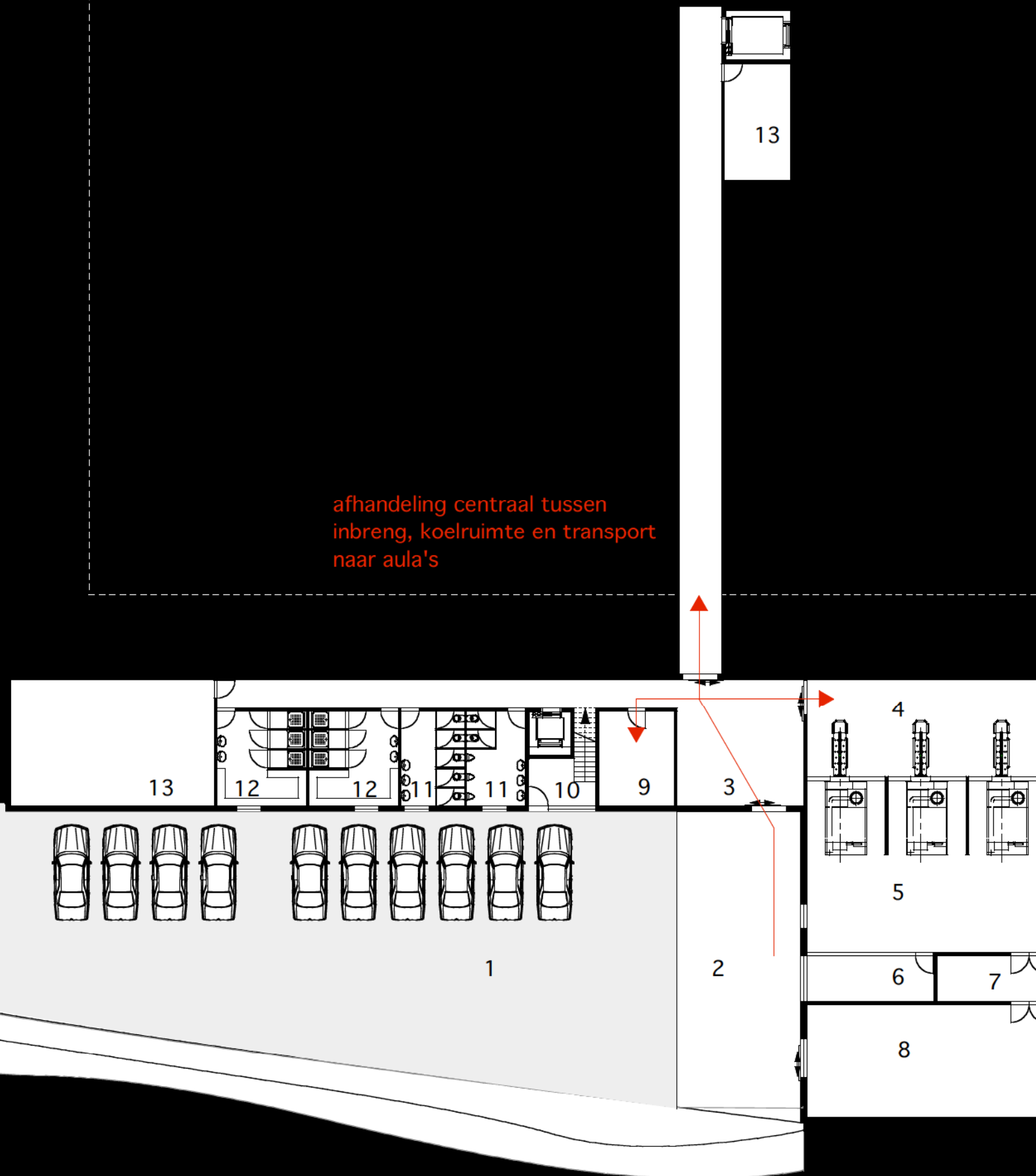
De buitengevel bestaat uit koper dat geperforeerd is ter plaatse van het glasraam. Zoals een standbeeld in de stad wordt betast, zo ook dient het gebouw zich aan als een tactiel en tastbaar volume.

**plan 0
variant 1**

- 1 overdekte buitenruimte
- 2 inkom
- 3 sas
- 4 familiekamer
- 5 grote aula
- 6 kleine aula
- 7 levering kisten via lift+berging
- 8 buitenkamer
- 9 onthaal
- 10 spreekkamer
- 11 overhandiging urne
- 12 landschapskantoor
- 13 bureel
- 14 bureel verantwoordelijke
- 15 eetplaats administratie/
vergaderruimte
- 16 archief
- 17 eetplaats technici
- 18 filterruimte
- 19 kleedruimte/sanitair administratie

afhandeling centraal tussen
inbreng, koelruimte en transport
naar aula's

plan -1 variant 1

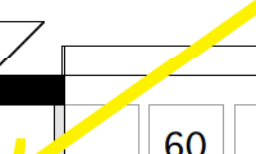
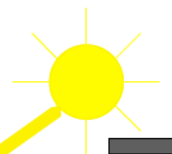
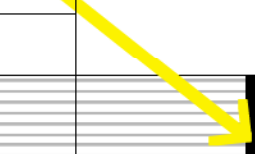
- 1 parking
- 2 overdekte losplaats
- 3 afhandeling kisten
- 4 inbrengruimte
- 5 bediening ovens
- 6 controlekamer
- 7 vermaling
- 8 magazijn/garage/noodgroep/ehbo
- 9 koelruimte
- 10 inkom personeel
- 11 sanitair
- 12 kleedkamer
- 13 technieken

ramen in overruimte
en controlekamer
zorgen voor
daglichttoetreding en
overzicht over
parking

schouwen geïntegreerd in gebouw dat is
geïntegreerd in landschap

inbrengruimte dubbelhoog, waardoor getemperd
licht langs ramen aan colonnade kan binnentreden

volume aula's ligt verzonken in landschap

56,4

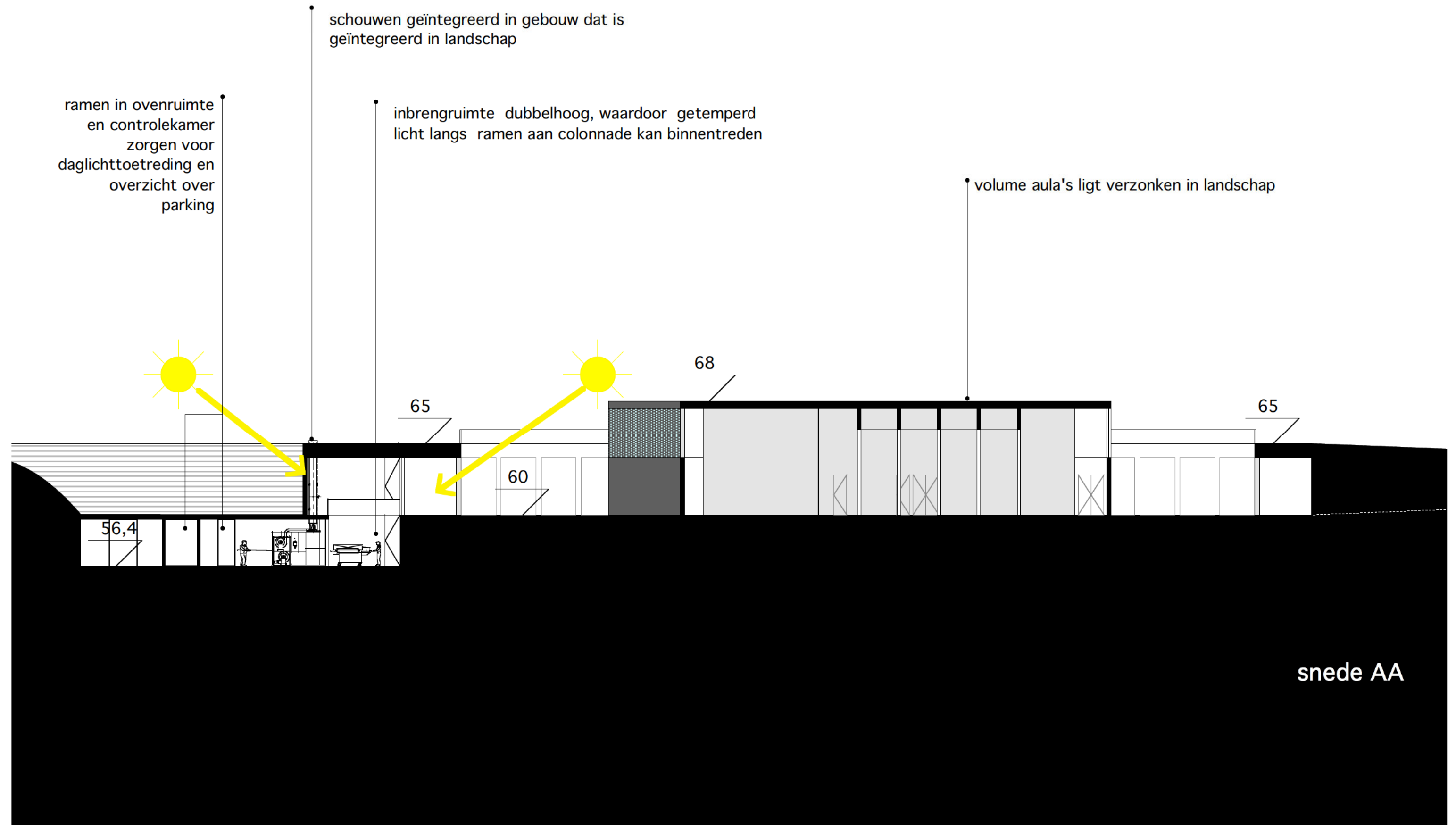
65

60

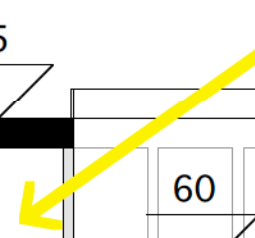
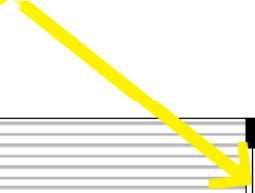
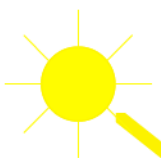
68

65

sneede AA

dachtlichttoetreding
in kantoren en
eetzalen
+ tweezijdig
georiënteerd: op
patio en op
landschap

56,4

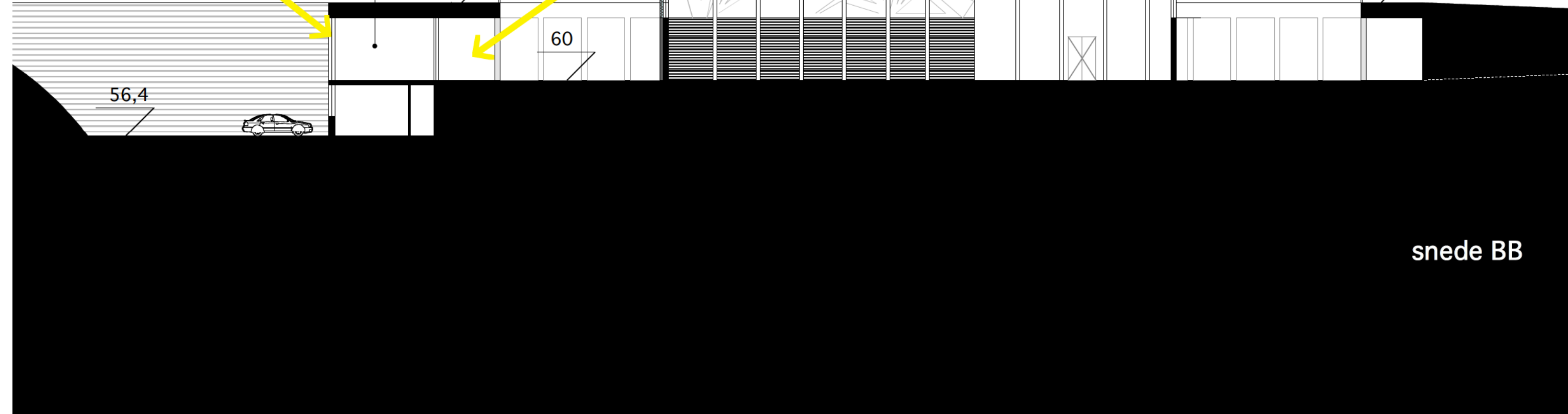
65

60

68

65

snede BB

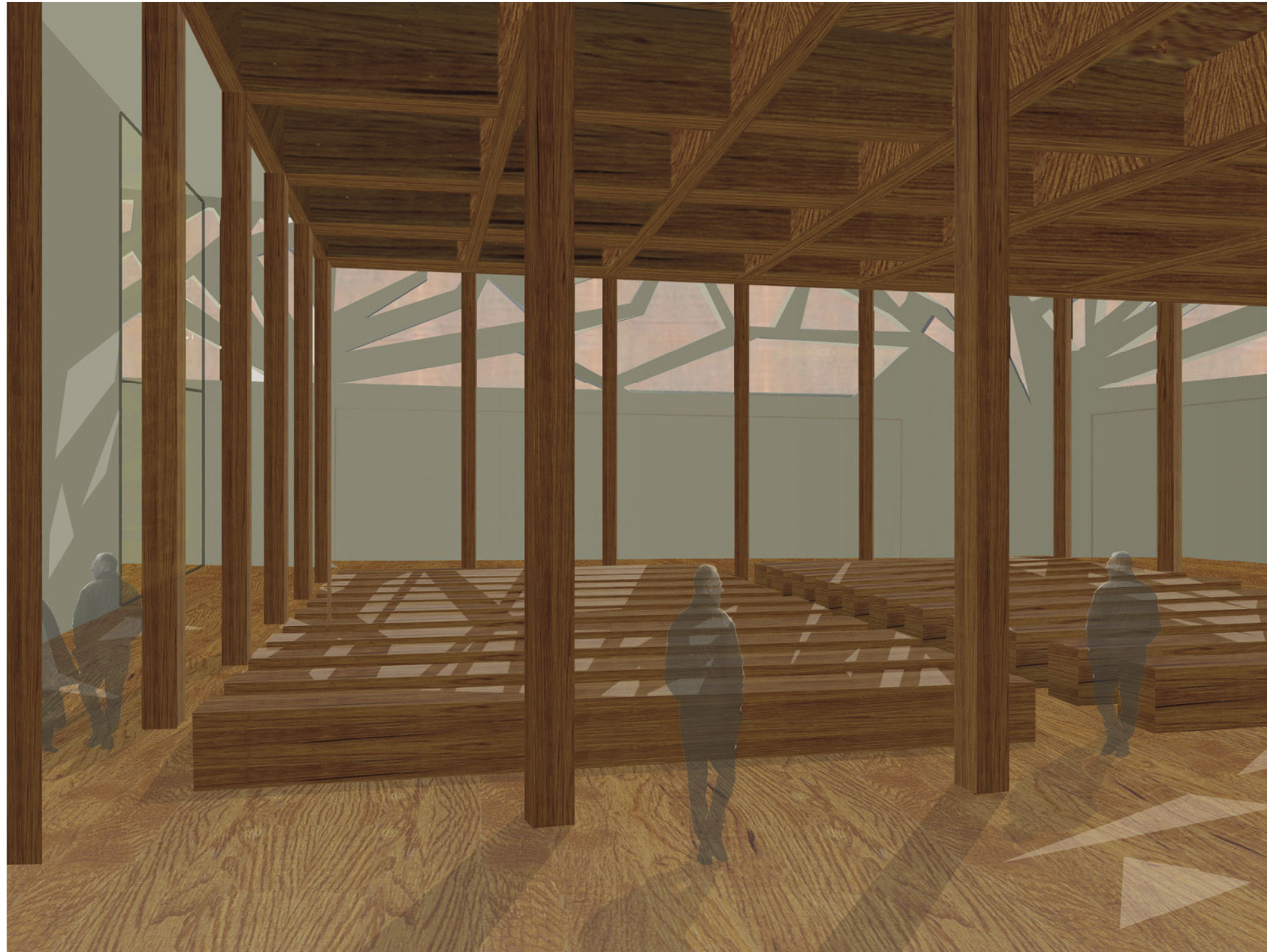
...toekomen op het plein...

...de grote aula met geopende deuren...

...napraten en de weg naar het landschap...

...grote aula met gesloten deuren en het glasraam op de achtergrond...

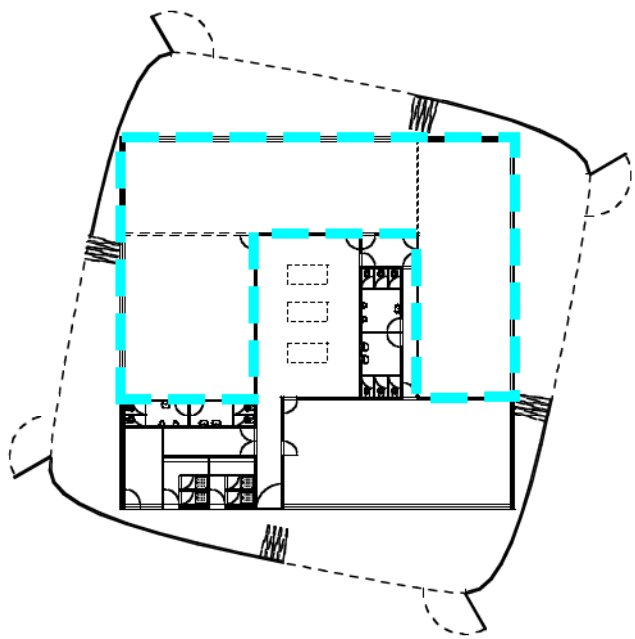
...grote aula met geopende deuren...

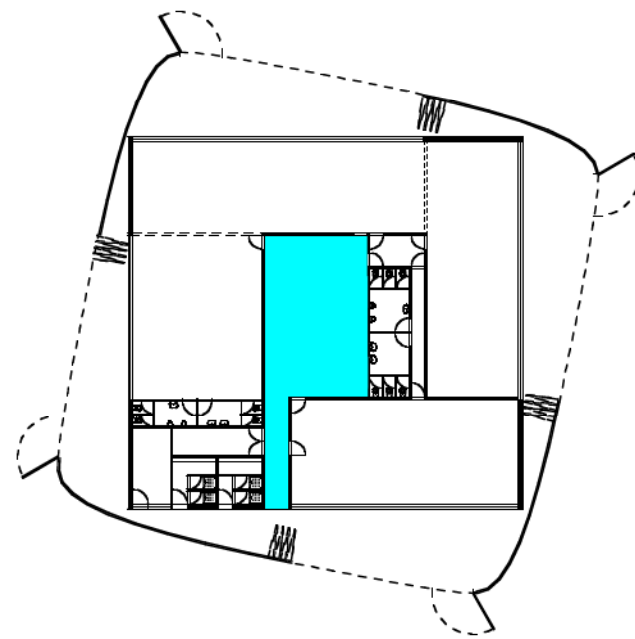
...kleine aula...

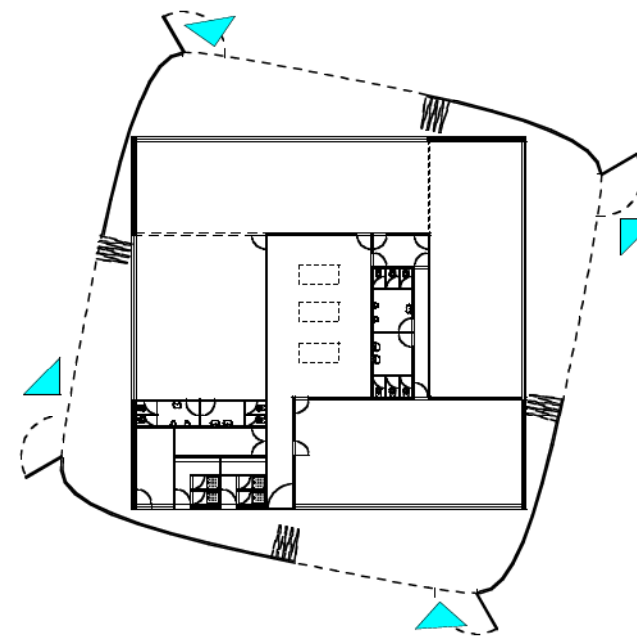
...varianten in materiaalgebruik...

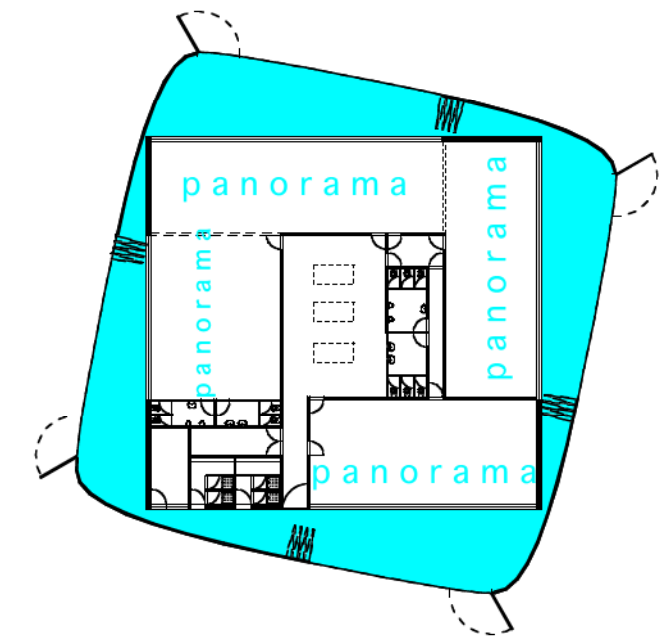
programma: 3 zalen **combineerbaar** tot een groter geheel
ontwerpstrategie: **schakelen** zalen

programma: gemeenschappelijke **keuken** met cafeteria
ontwerpstrategie: gemeenschappelijke kern

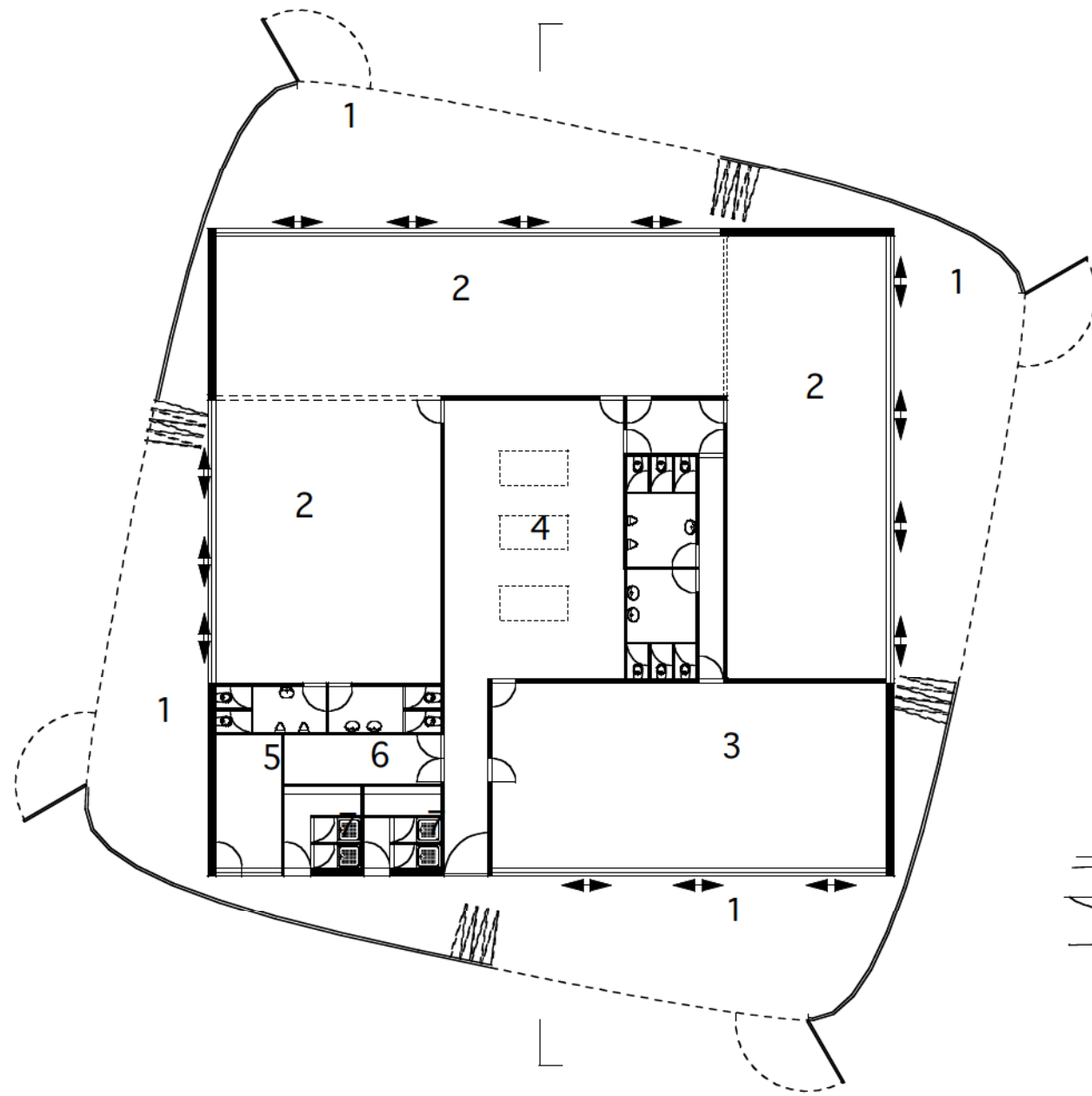
programma: **heterogene gebruikersgroep** (rouwenden, fietsers, bezoekers,...)
ontwerpstrategie: 4 gevels met 4 **aparte toegangen** tot de zalen en het cafeteria

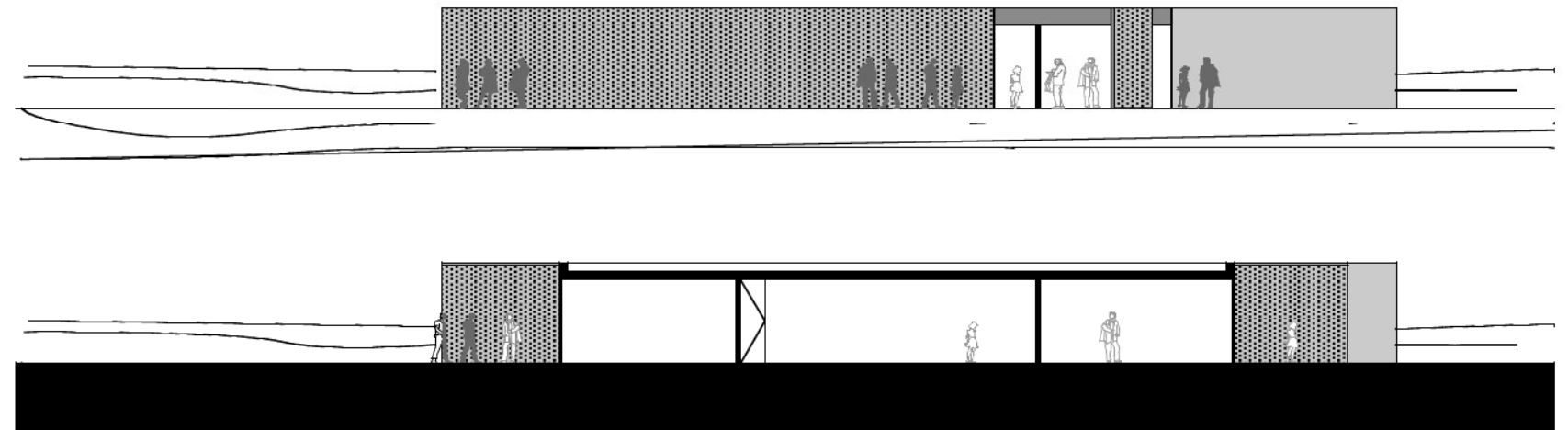
programma: intensifiëren relatie met **landschap**
ontwerpstrategie: **panoramazalen** + **overdekte buitenruimte**

horeca & catering

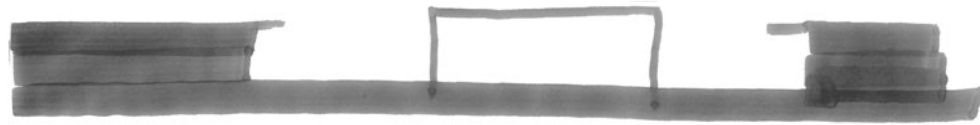
analyse programma & site > daaruit voortvloeiende ontwerpbeslissingen

- 1 overdekte
buitenruimte/inkom
- 2 zaal
- 3 cafetaria
- 4 keuken
- 5 bureau verantwoordelijke
- 6 berging
- 7 kleedkamers personeel

plan, snede & gevel horeca-catering

variant 1

aula op het plein: het gebouw gedacht als een plein

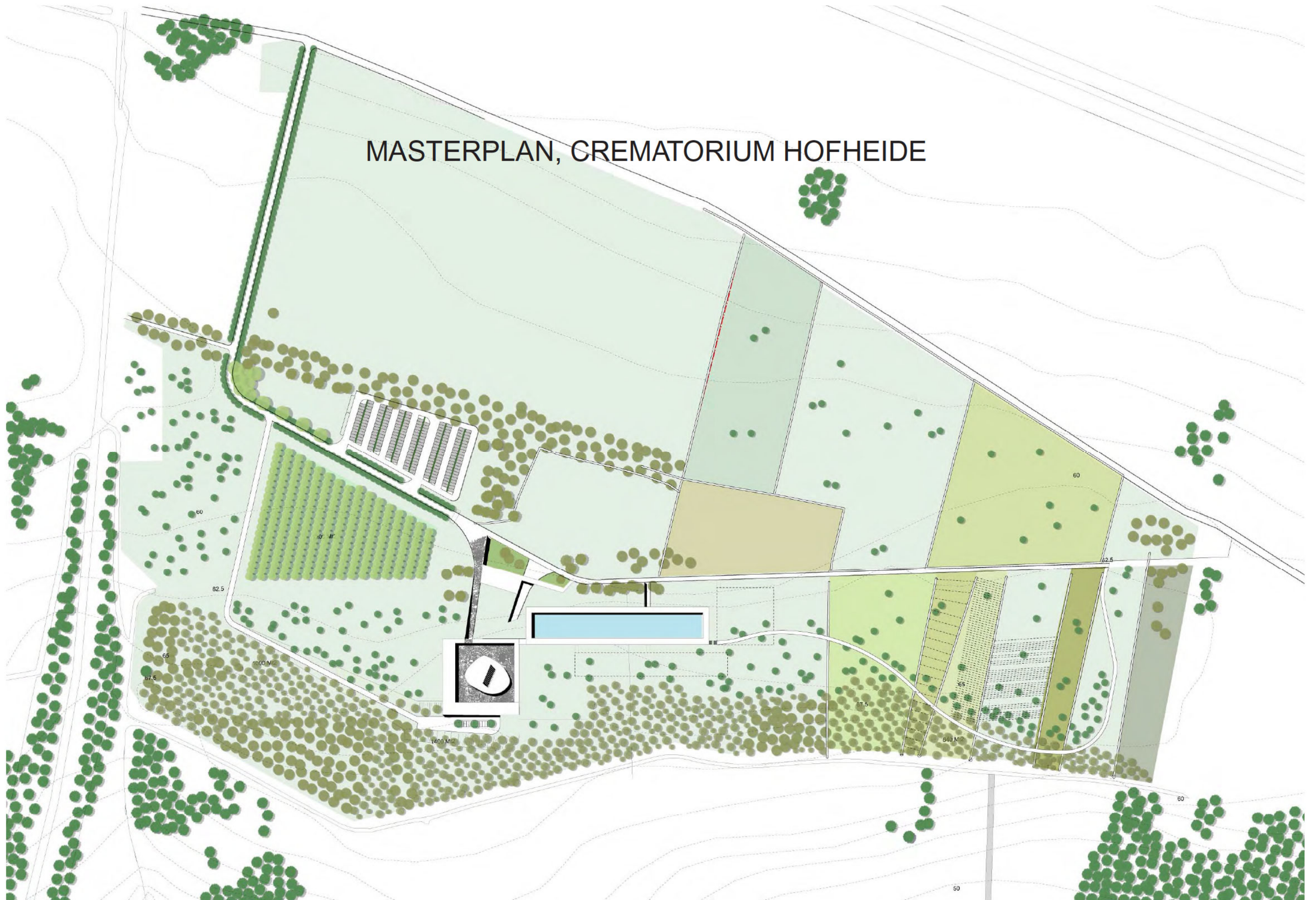

variant 2

aula verzonken in het plein: het gebouw gedacht als een traject

HET RITUEEL VORMGEGEVEN

MASTERPLAN, CREMATORIUM HOFHEIDE

toegang

parking

cafeteria

columbarium

aula

crematorium

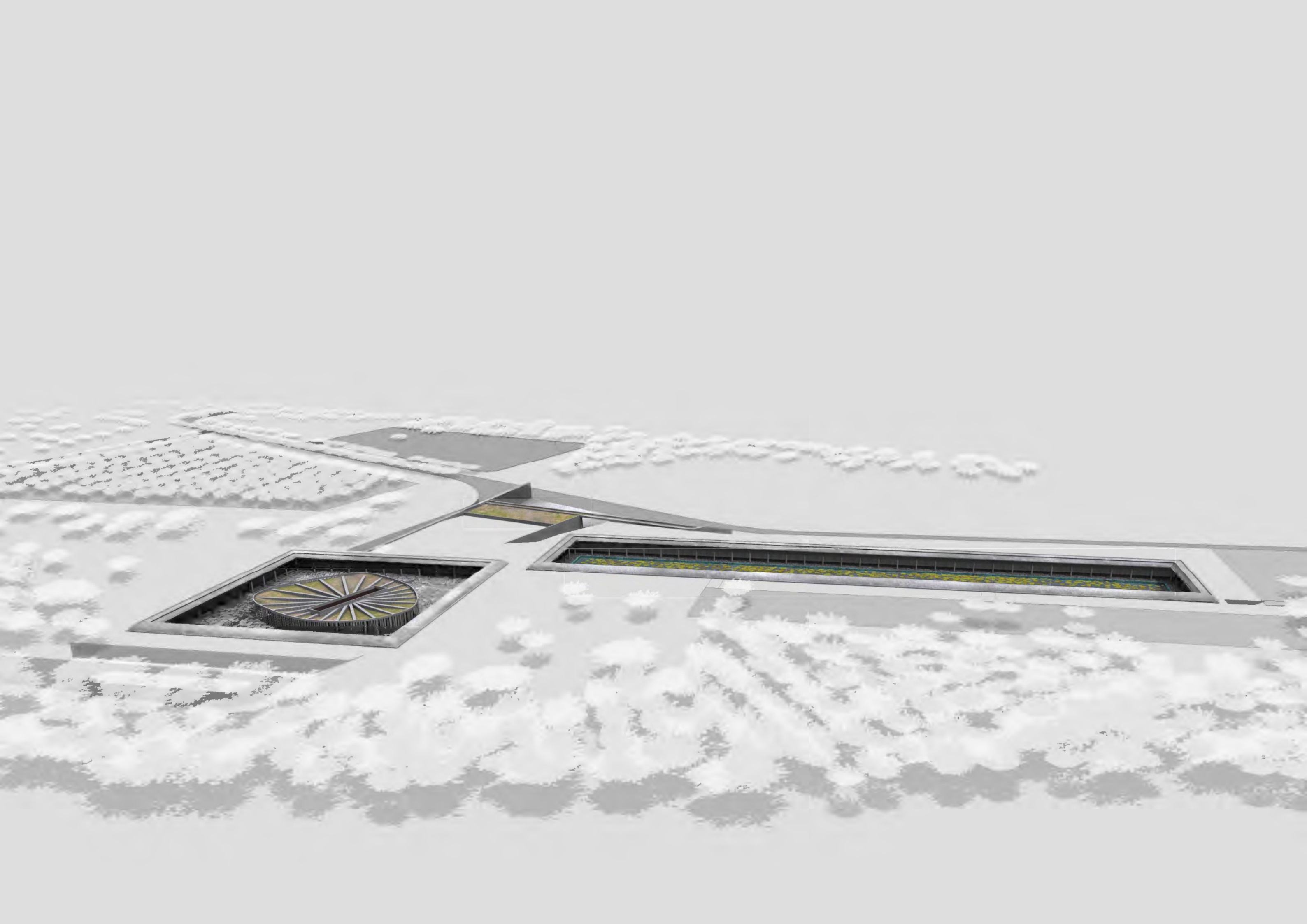
60

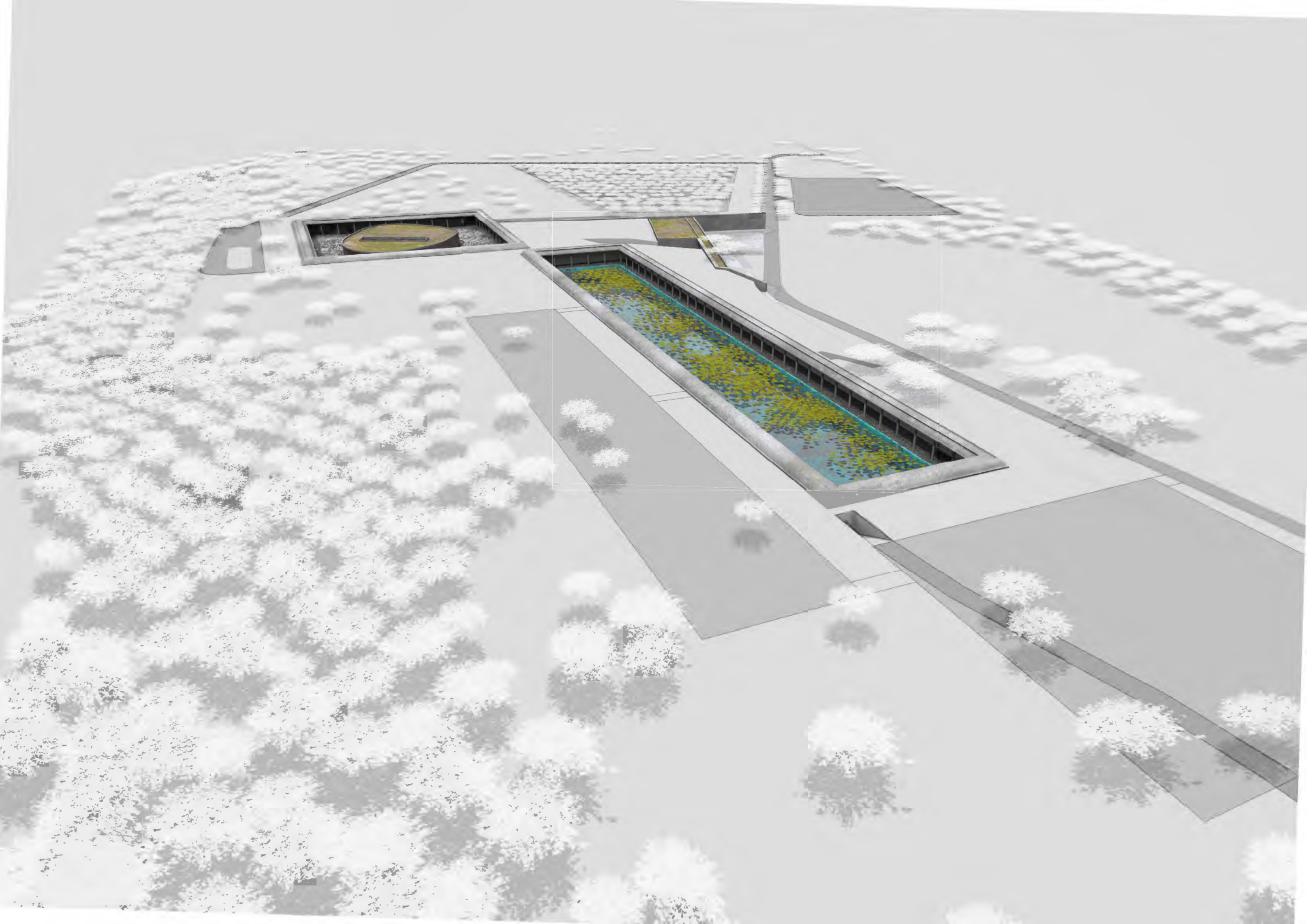
62.5

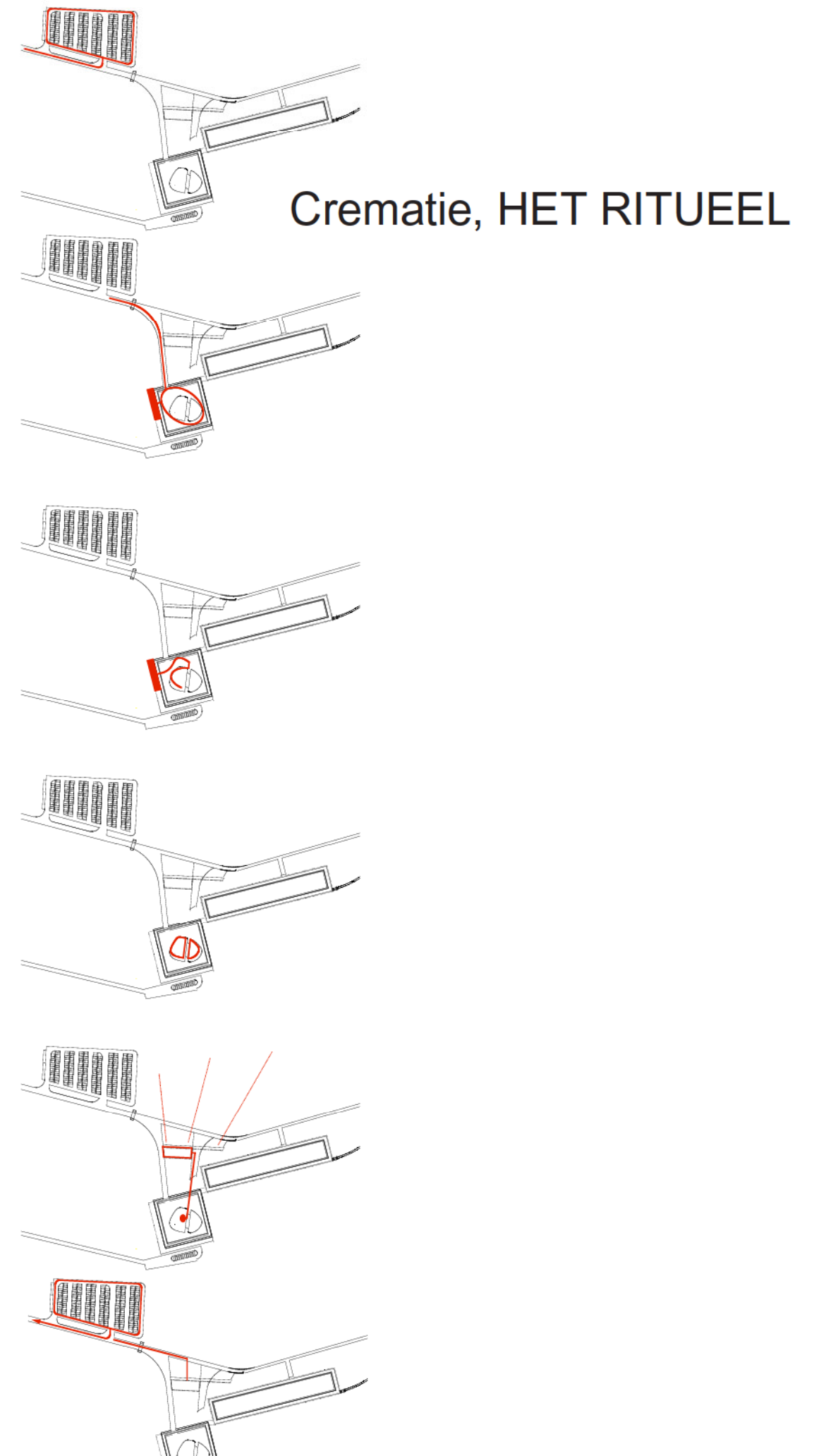
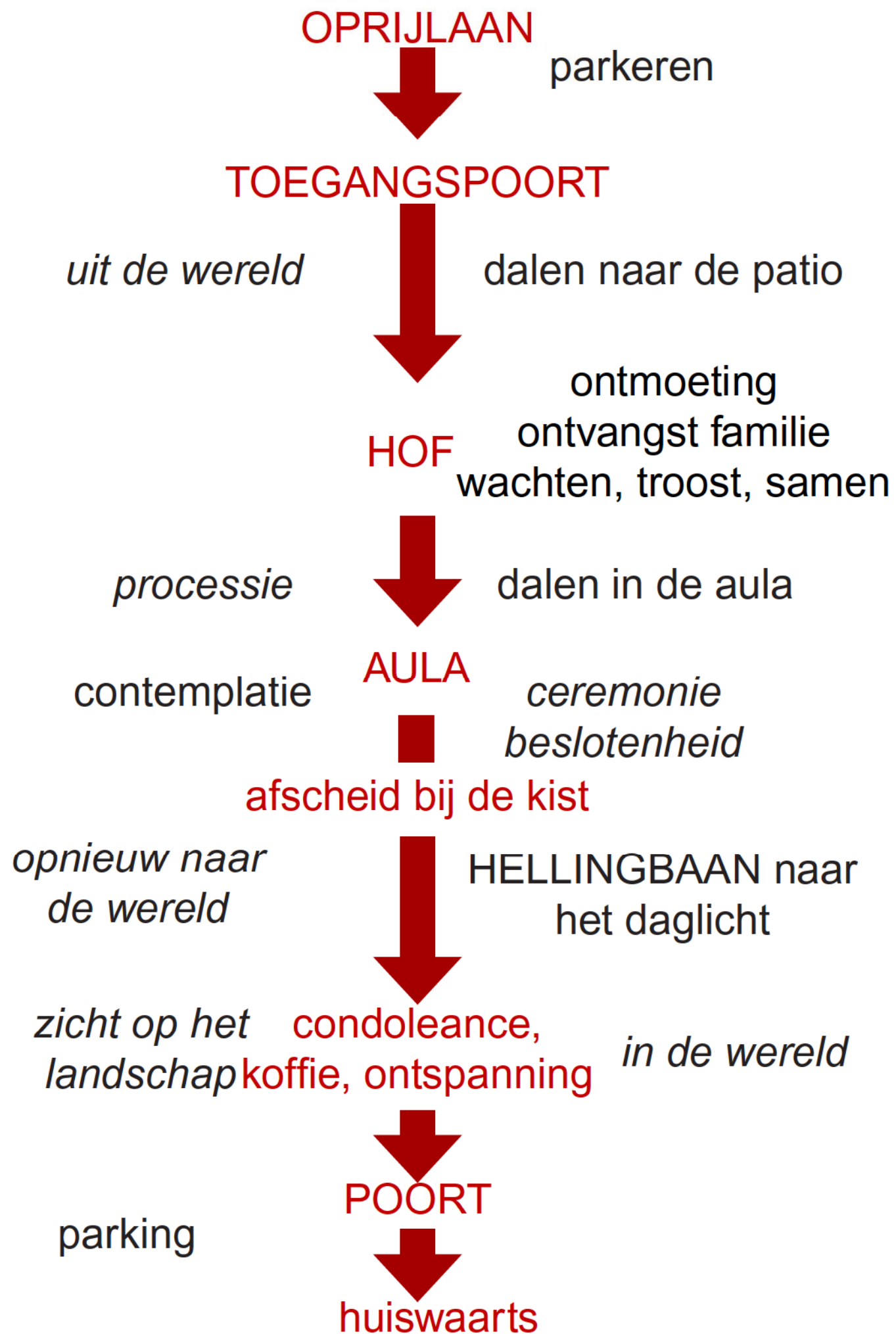
1000 M²

1400 M²

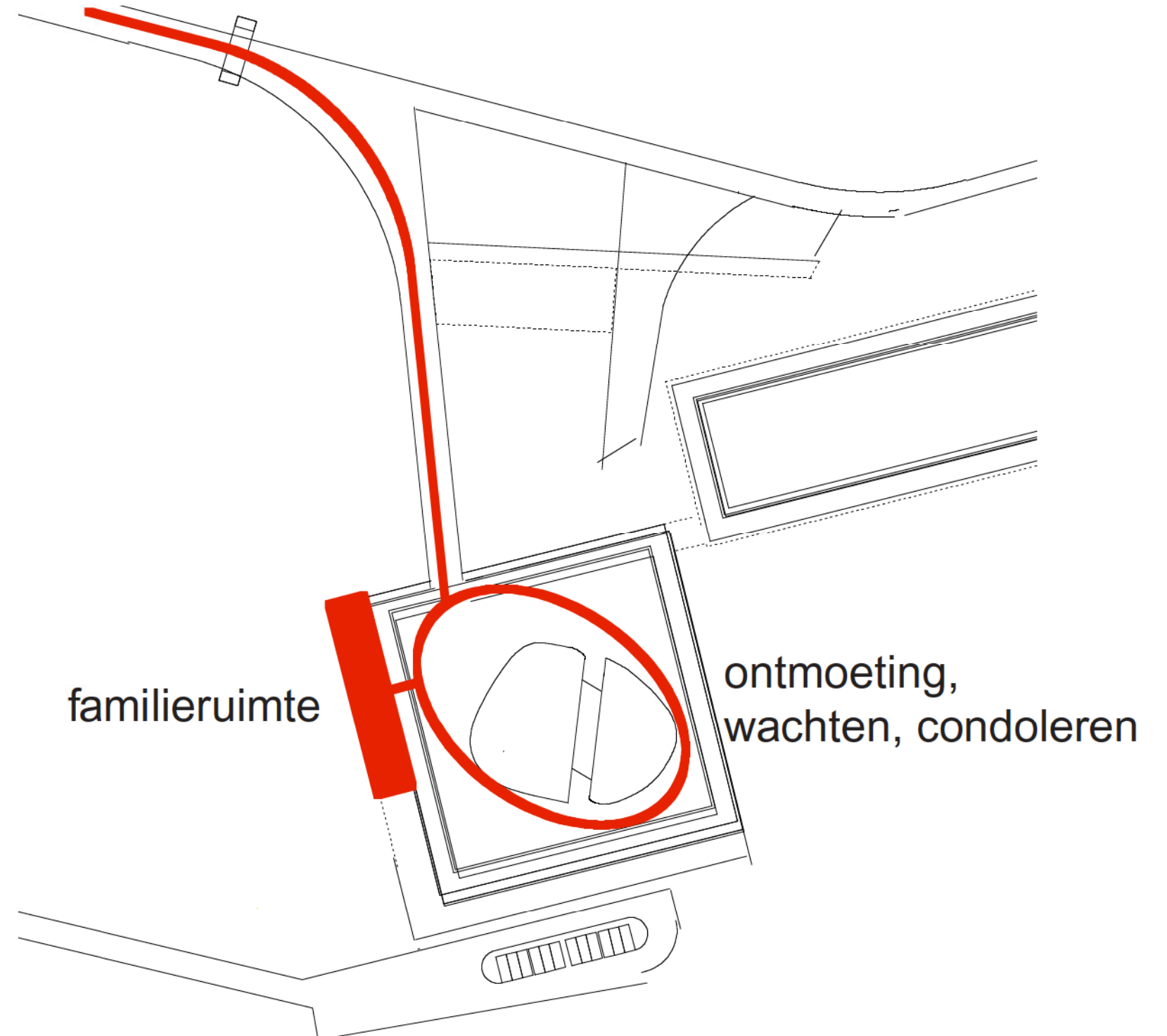
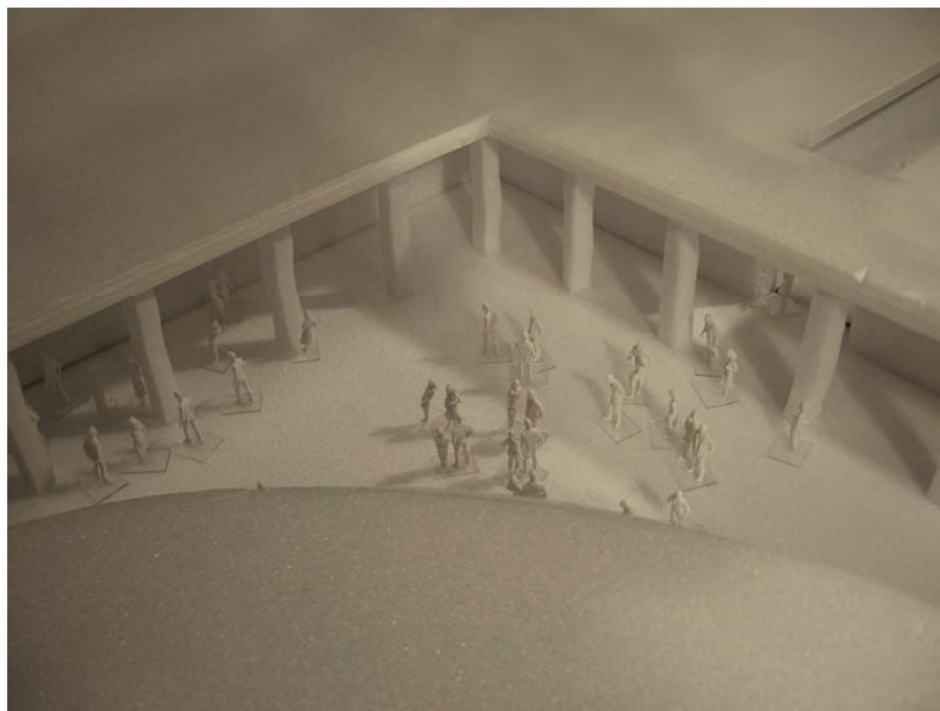

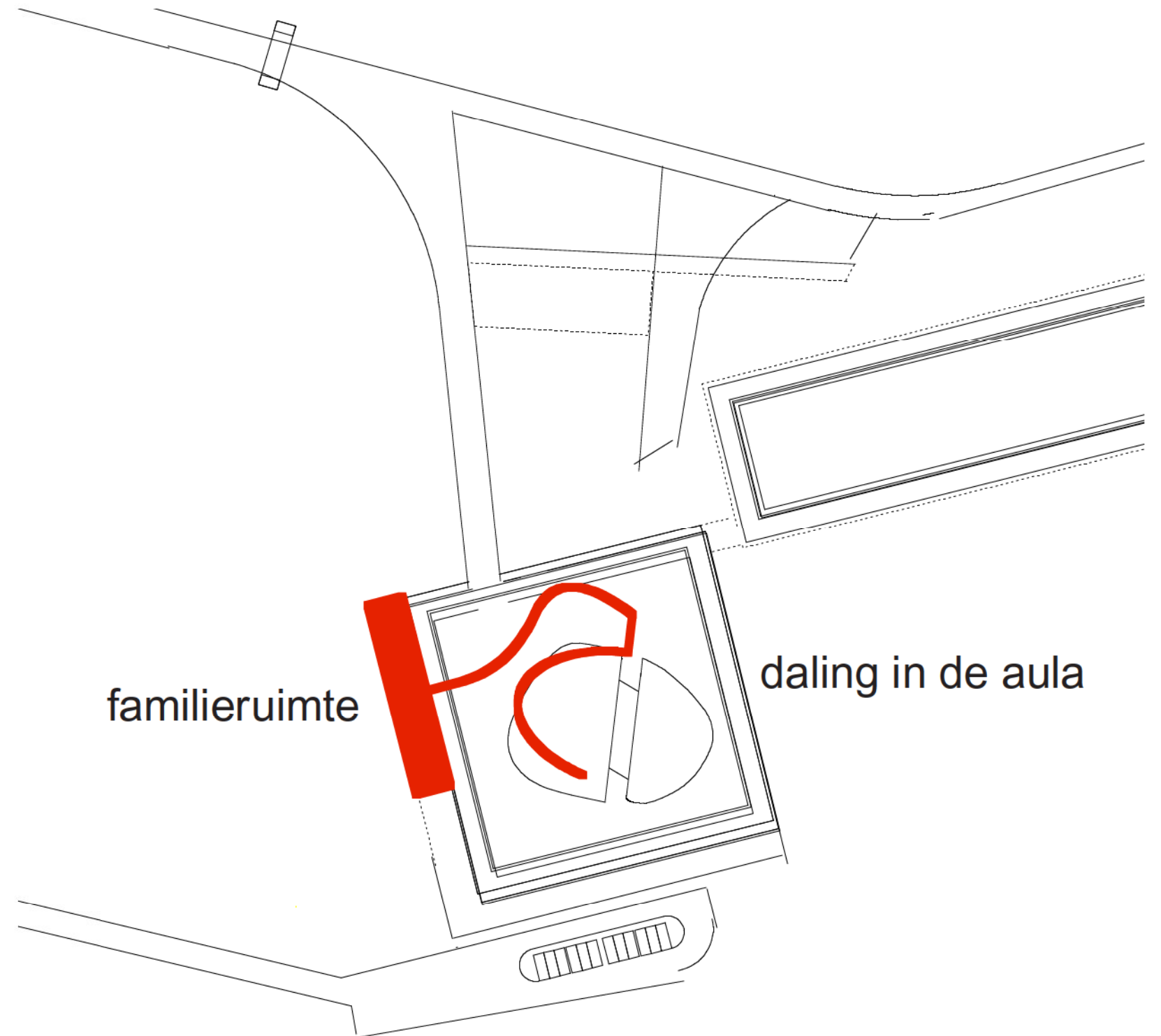
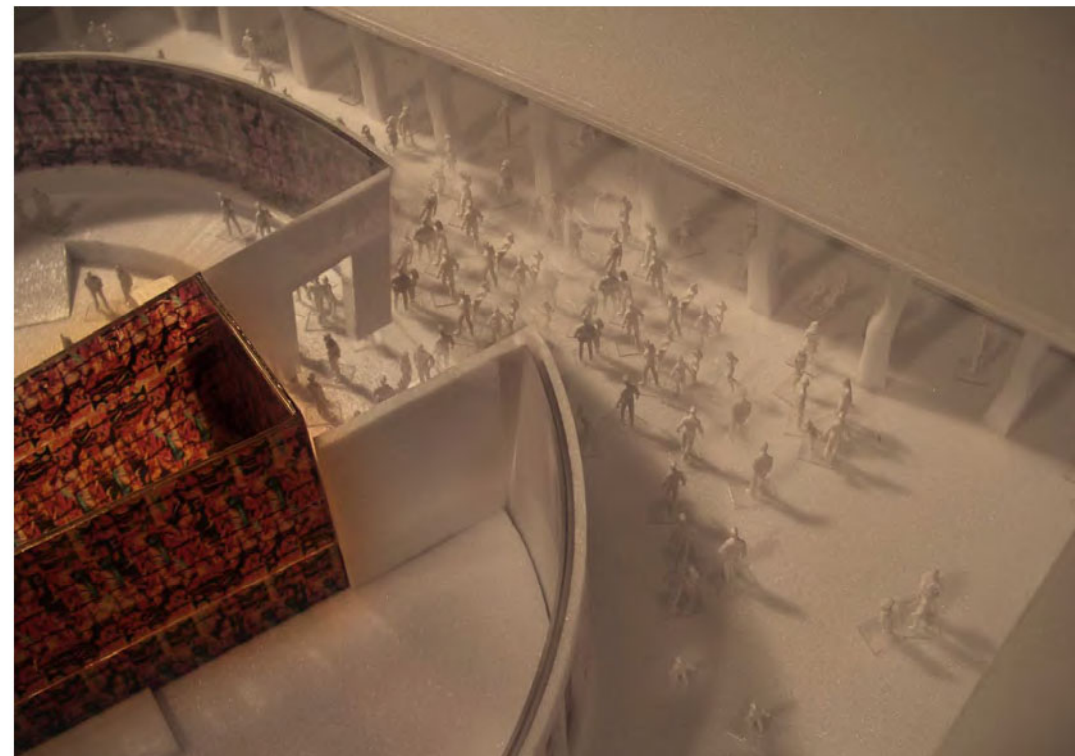

Crematie, HET RITUEEL verzamelen

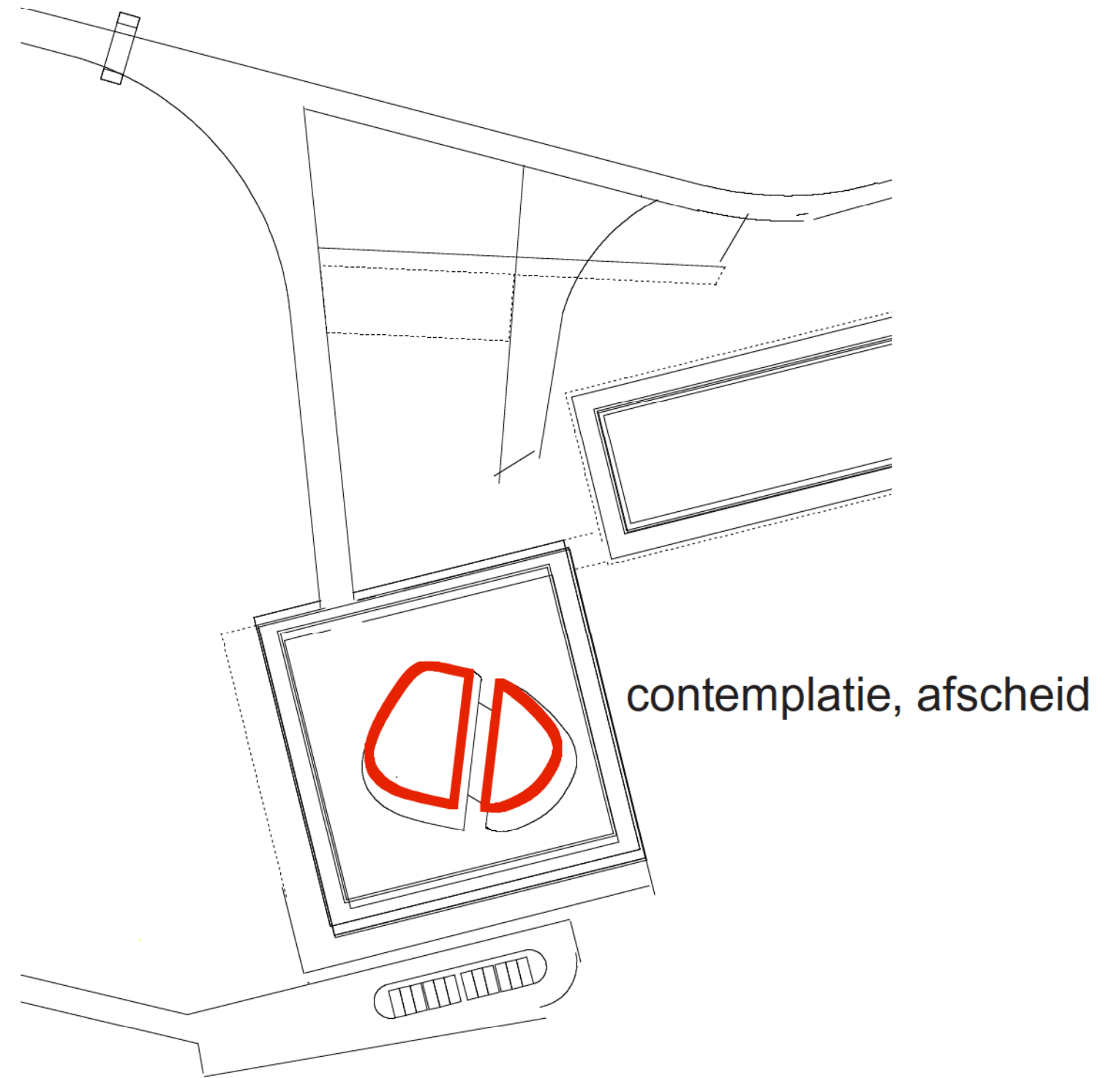
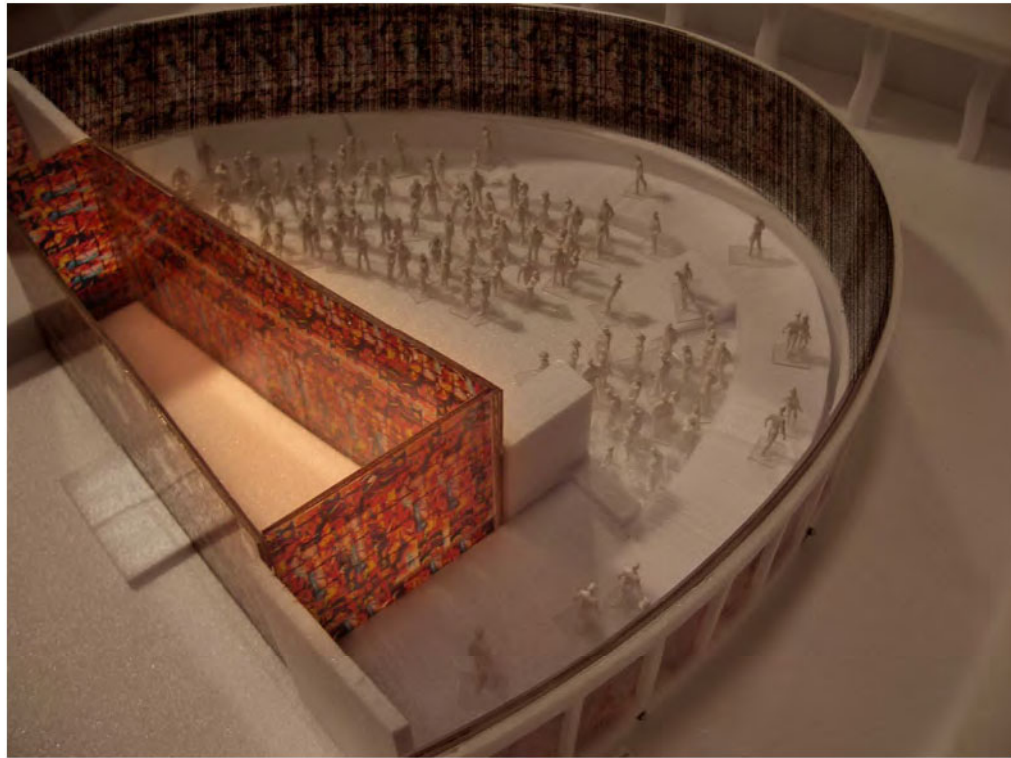
Crematie, HET RITUEEL processie

familieruimte

daling in de aula

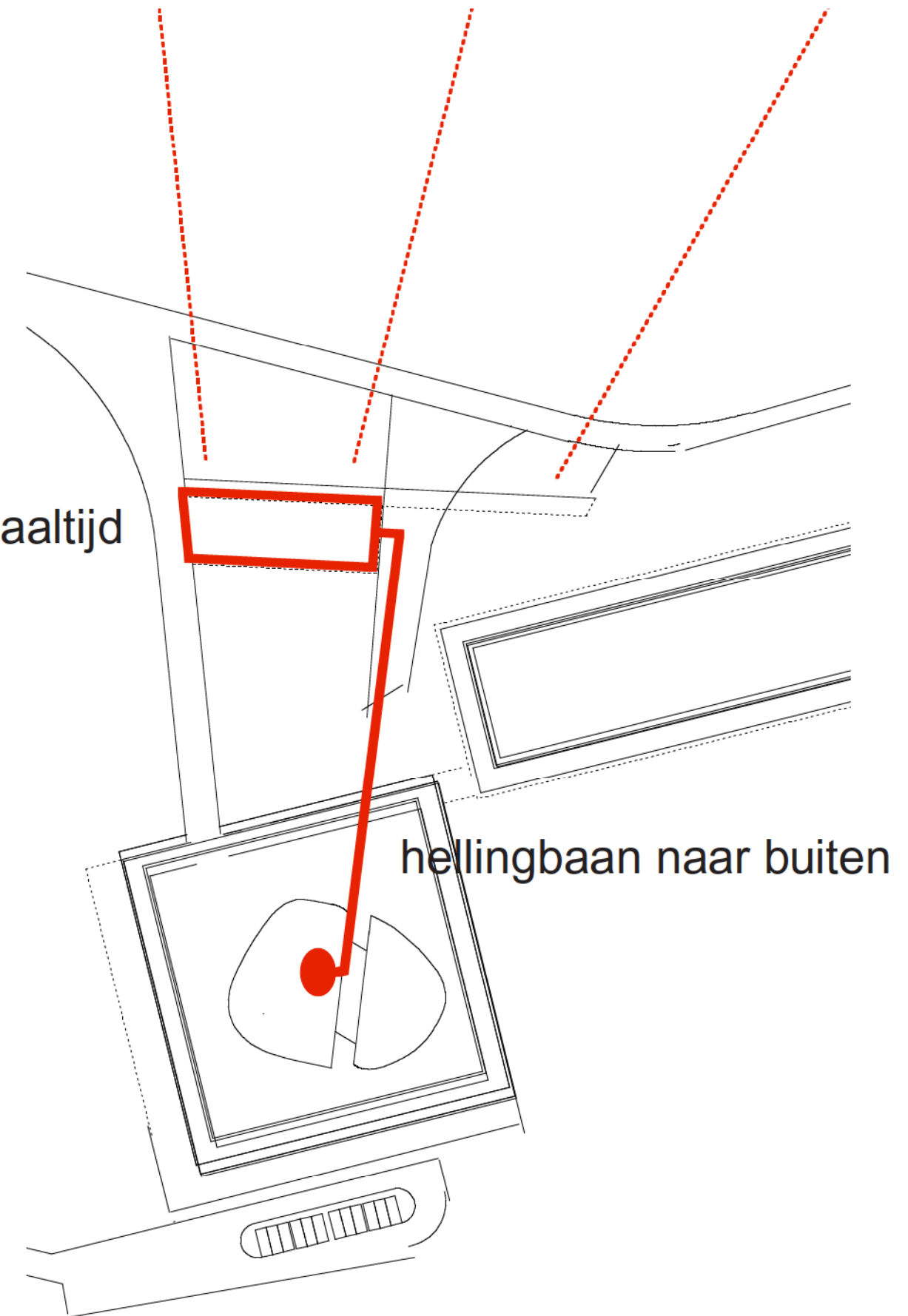
Crematie, HET RITUEEL ceremonie en afscheid

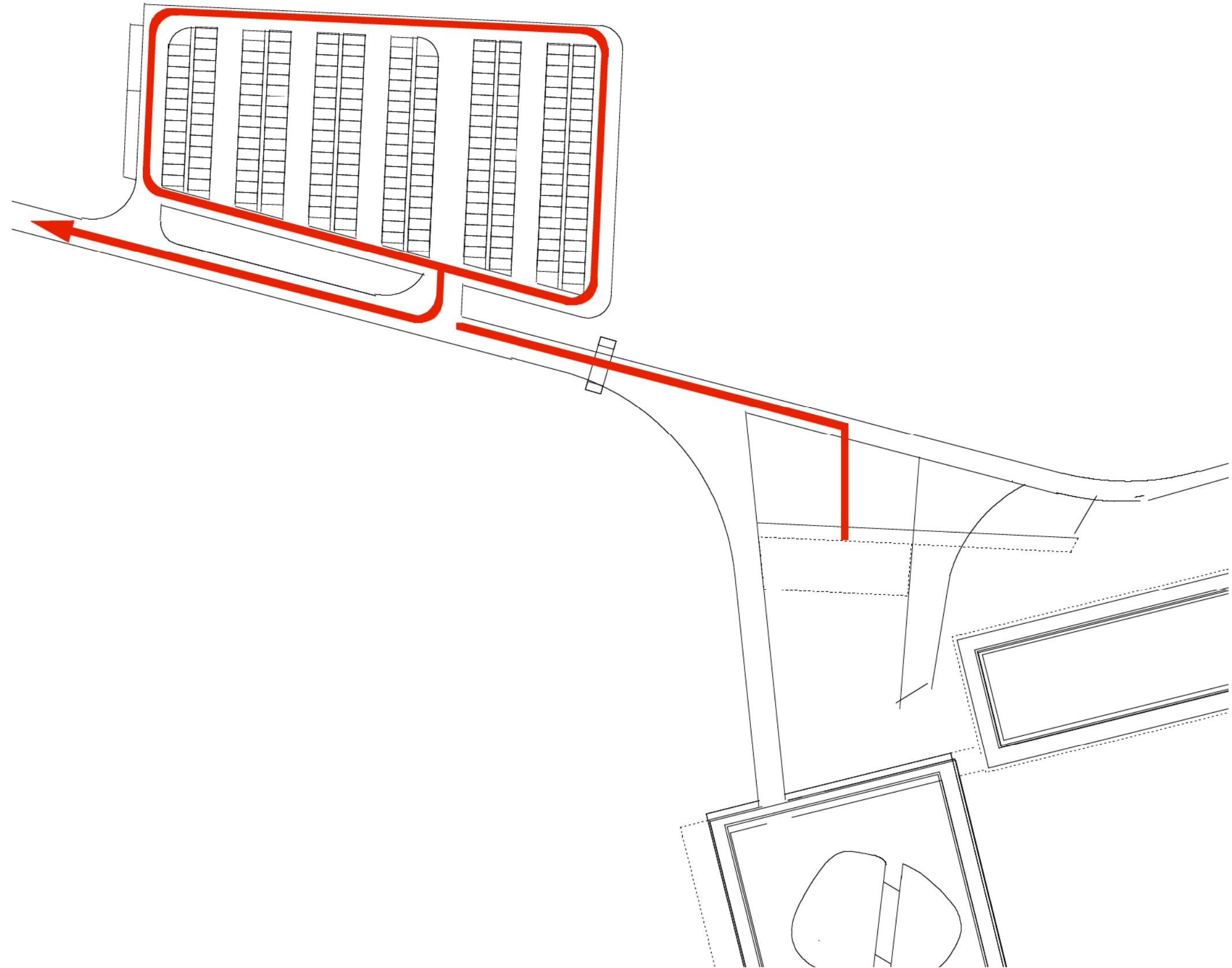
Crematie, HET RITUEEL
opnieuw in de wereld

dank, condoleance, maaltijd

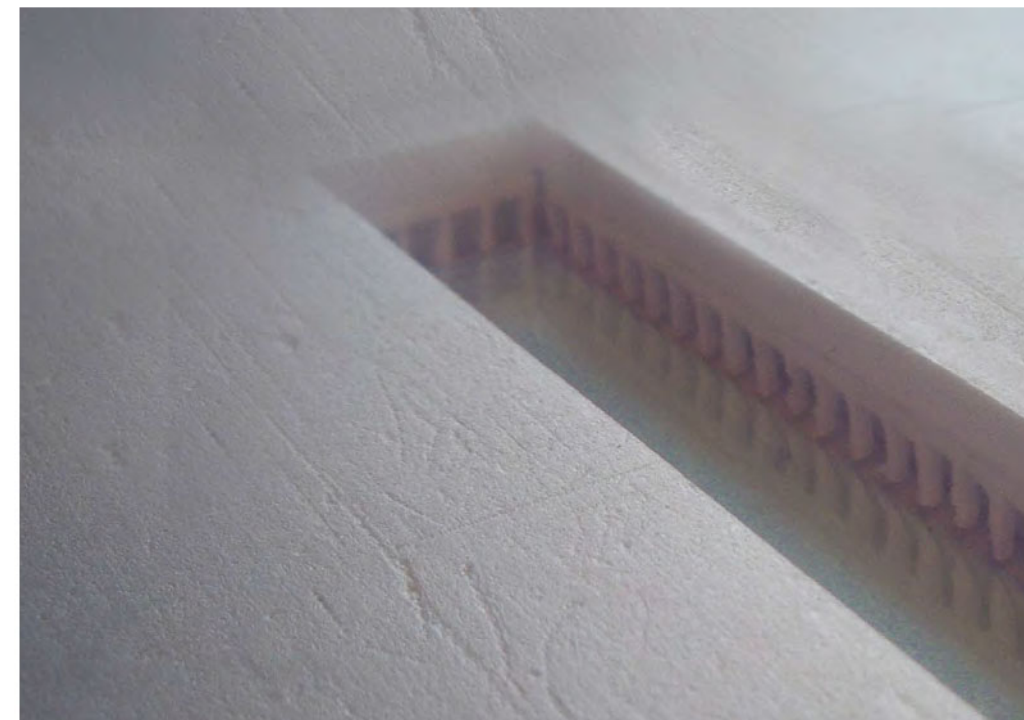
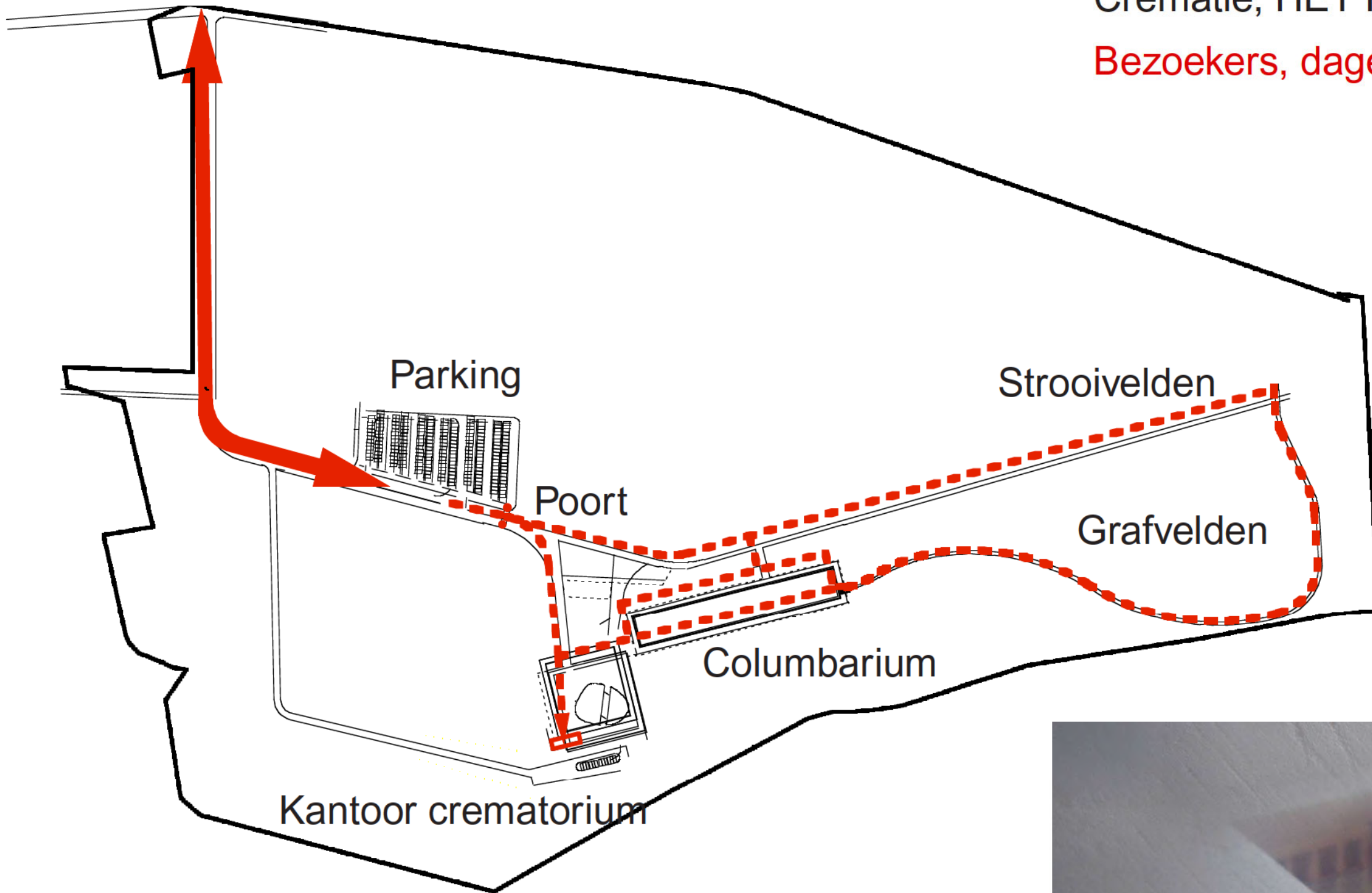
hellingbaan naar buiten

Crematie, HET RITUEEL
huiswaarts

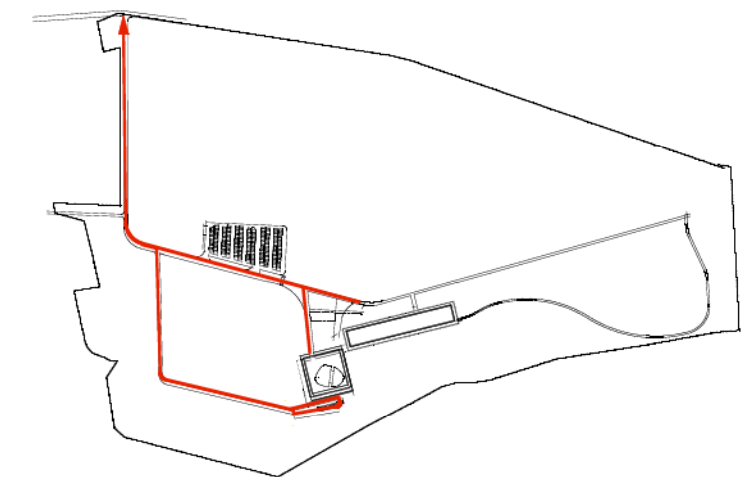
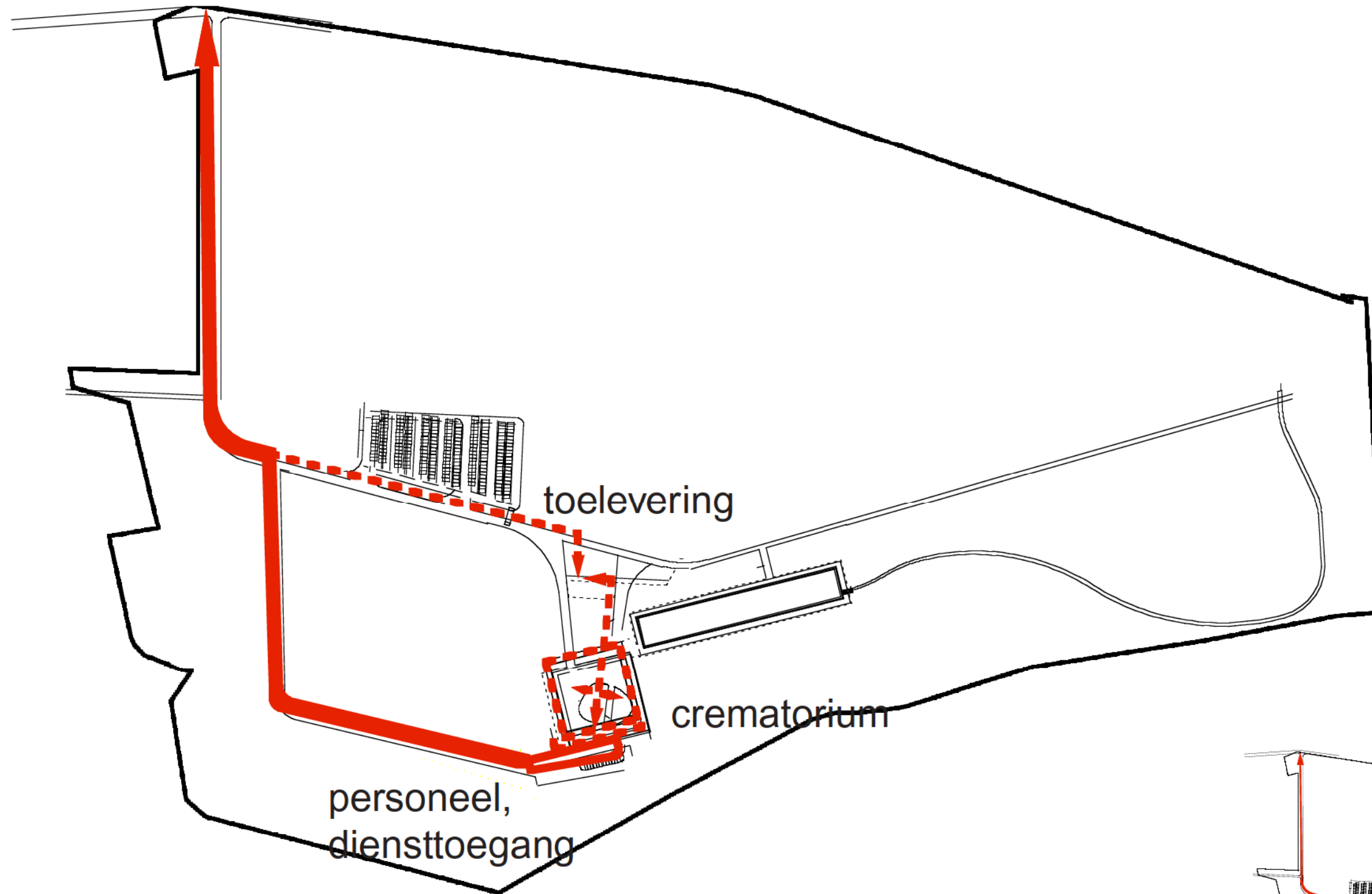
Crematie, HET RITUEEL

Bezoekers, dagelijks gebruik

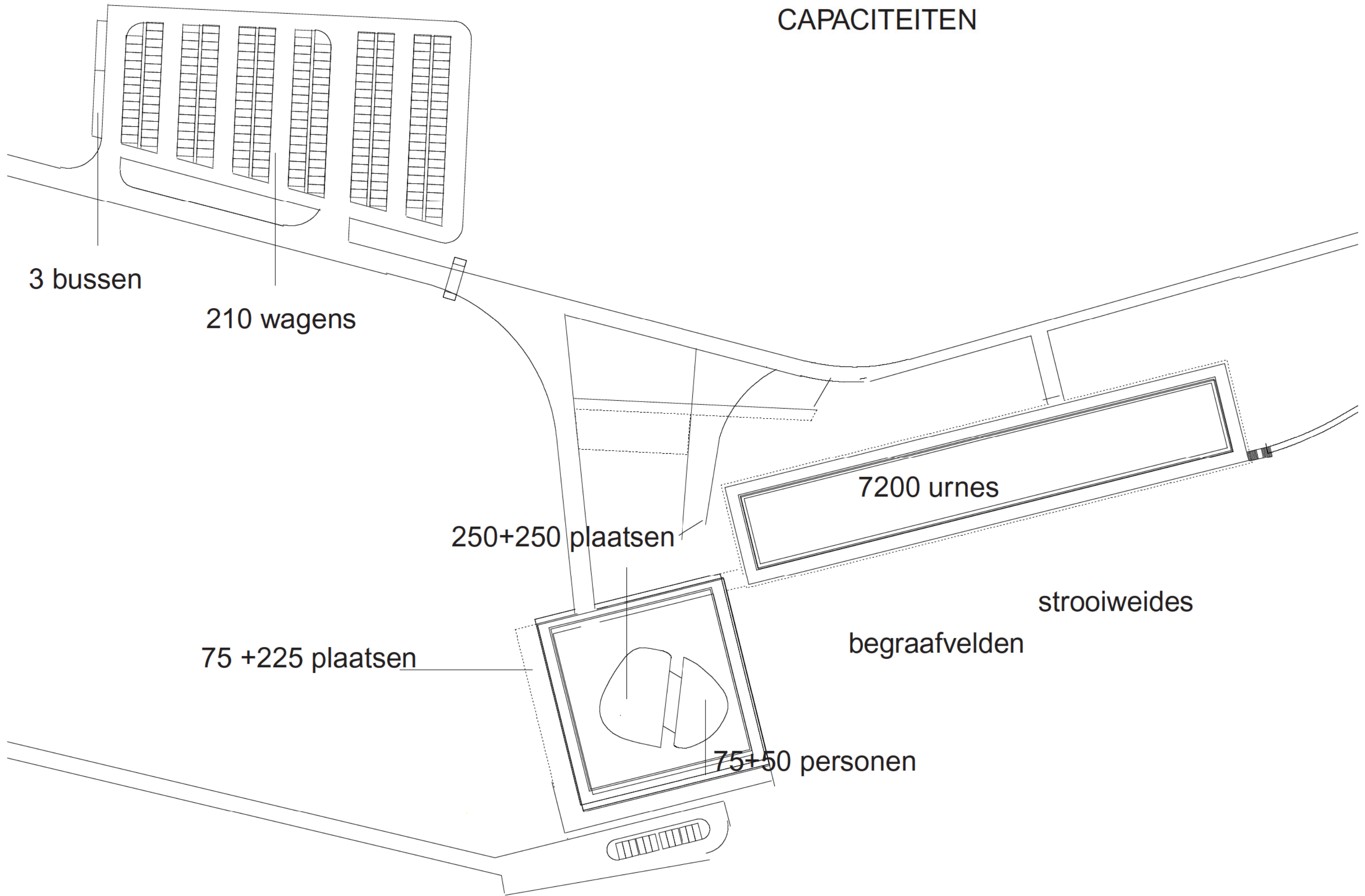
Crematie, DE BEDRIJFSVOERING

Functionaliteit

brandweer, onderhoud

CAPACITEITEN

3 bussen

210 wagens

7200 urnes

250+250 plaatsen

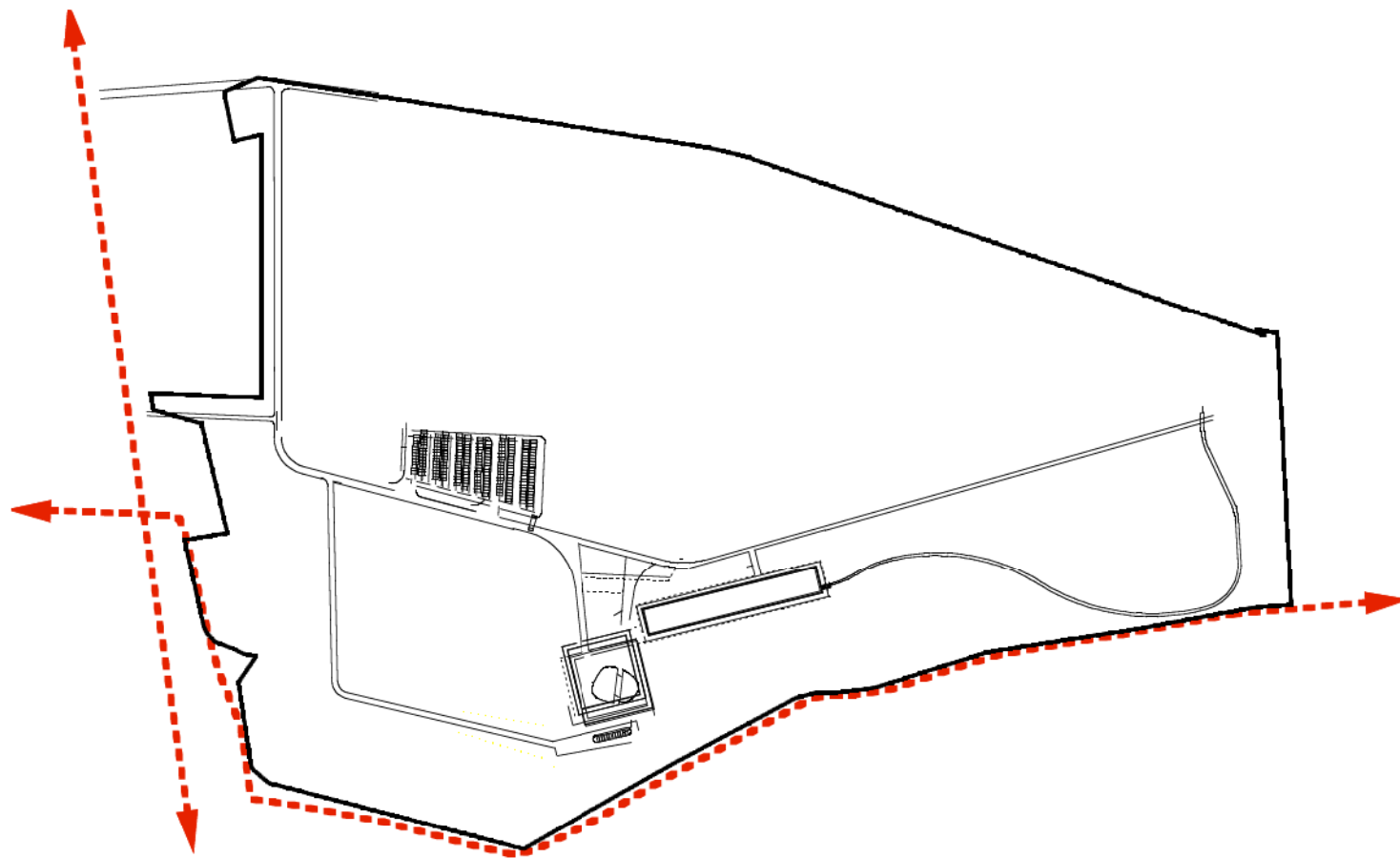
strooiweides

begraafvelden

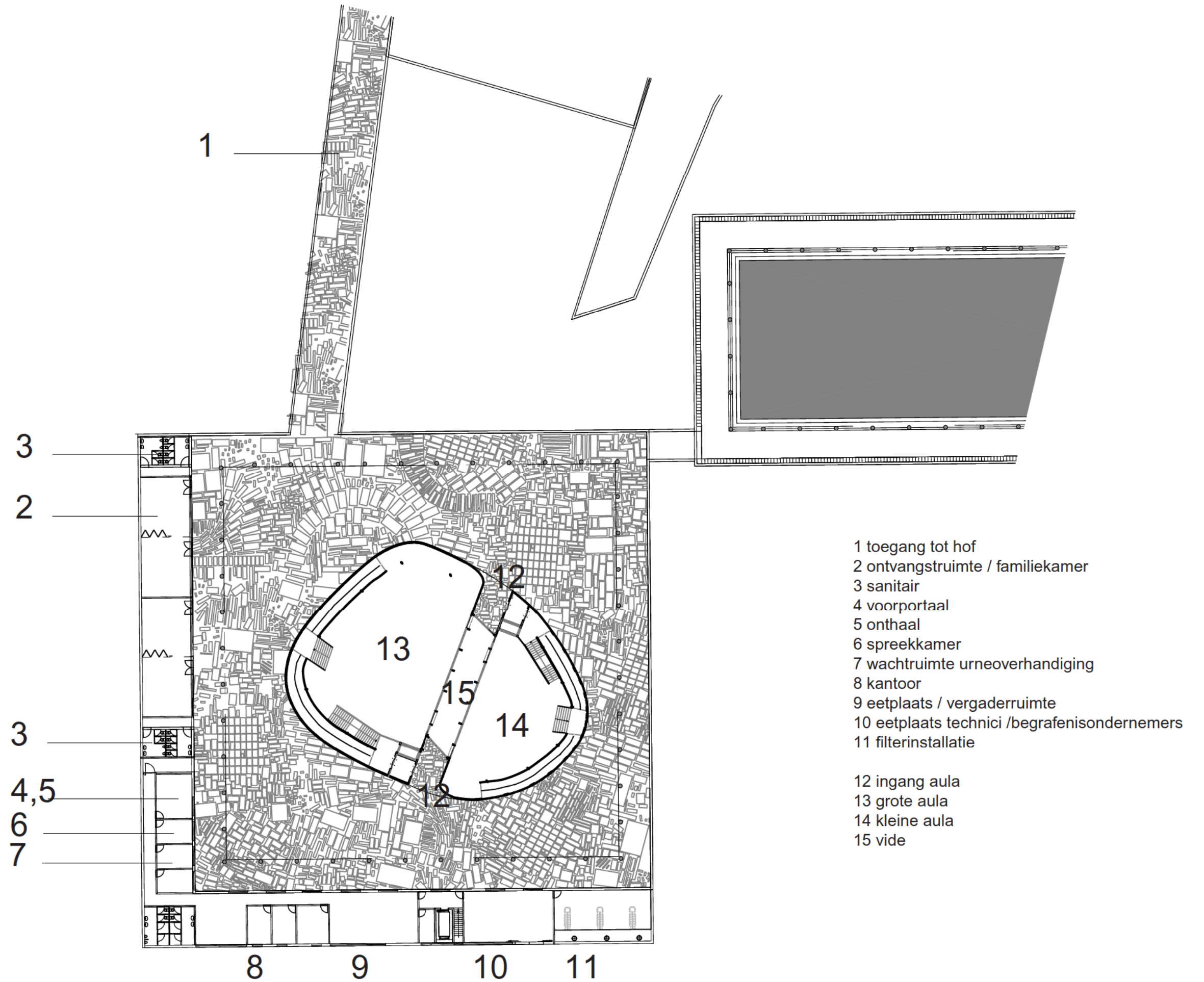
75 +225 plaatsen

75+50 personen

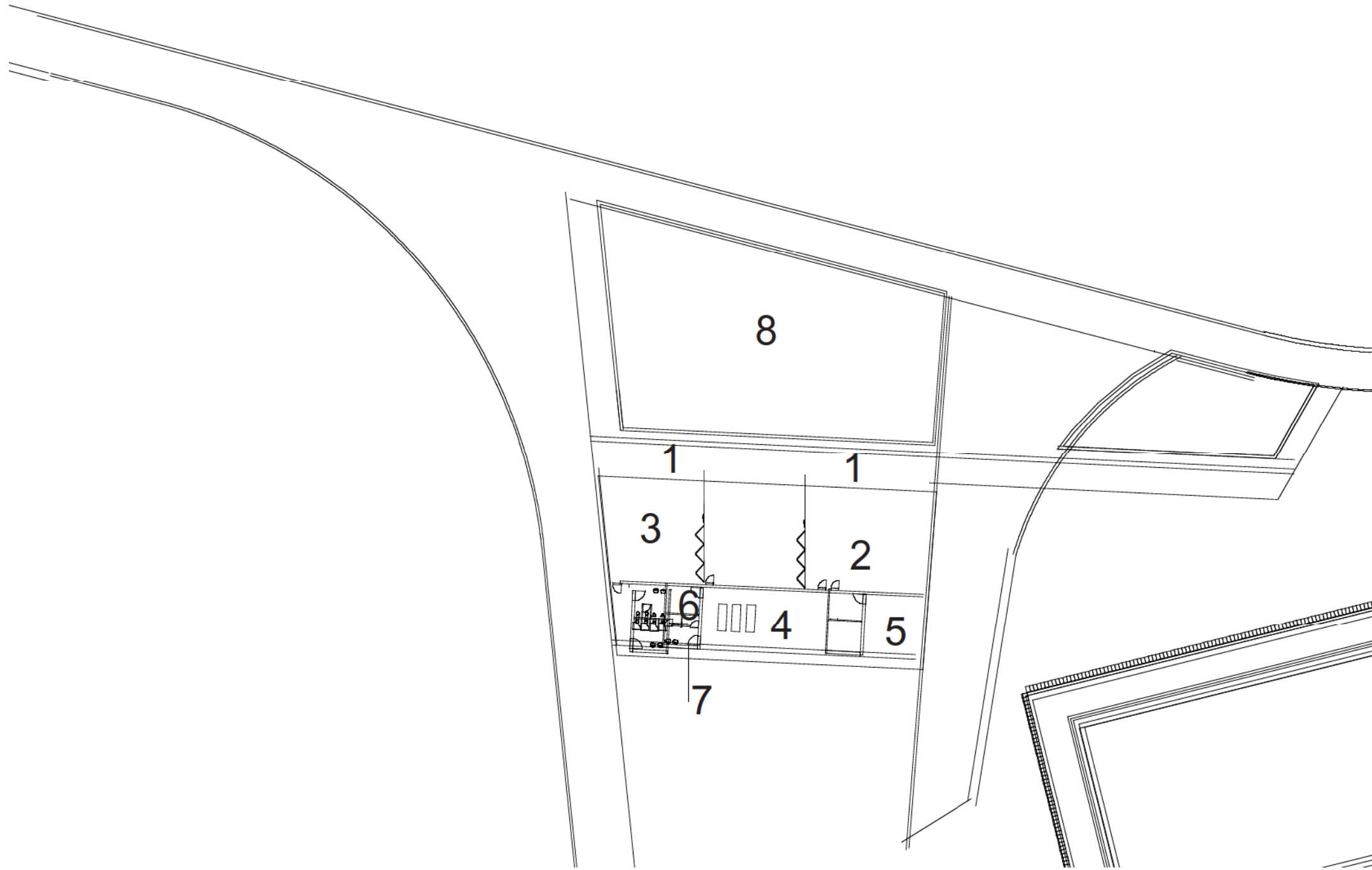
Openbare fiets en wandelroutes

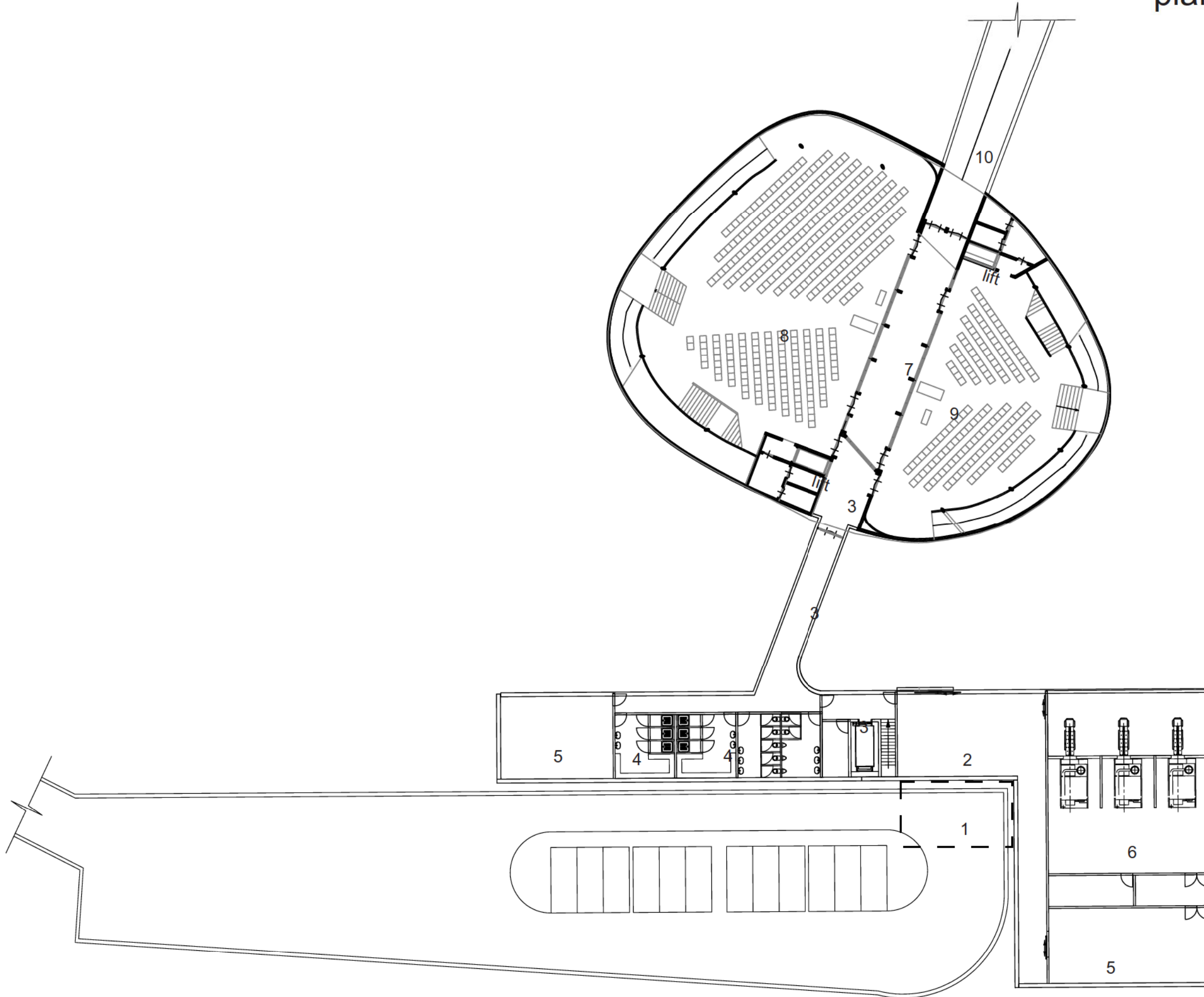
plan niv 0 variant 2

plan cafe variant 2

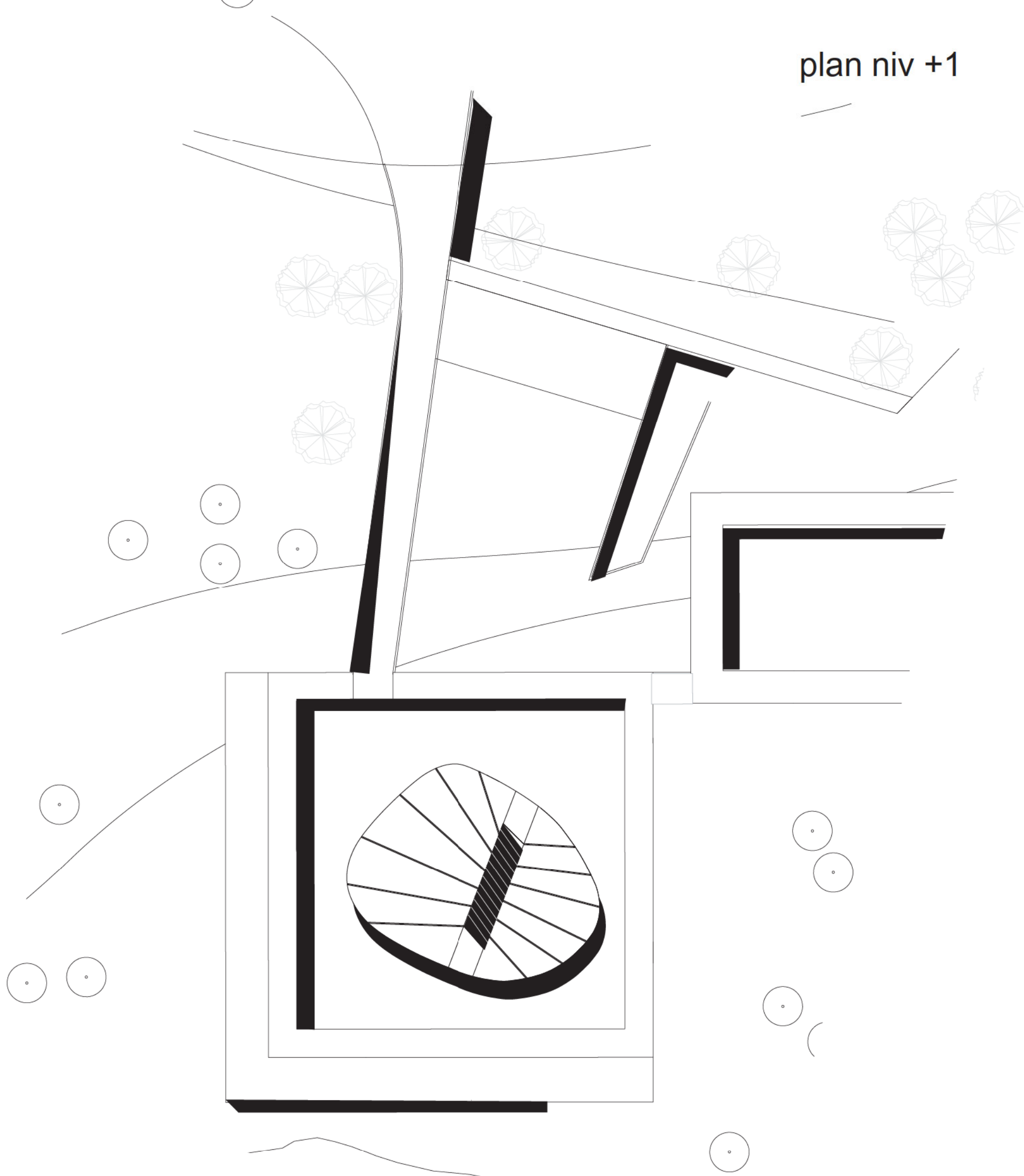
- 1 kollonade / inkom
- 2 zaal
- 3 cafetaria
- 4 keuken
- 5 bureau verantwoordelijke
- 6 berging
- 7 kleedkamers personeel
- 8 voortuin

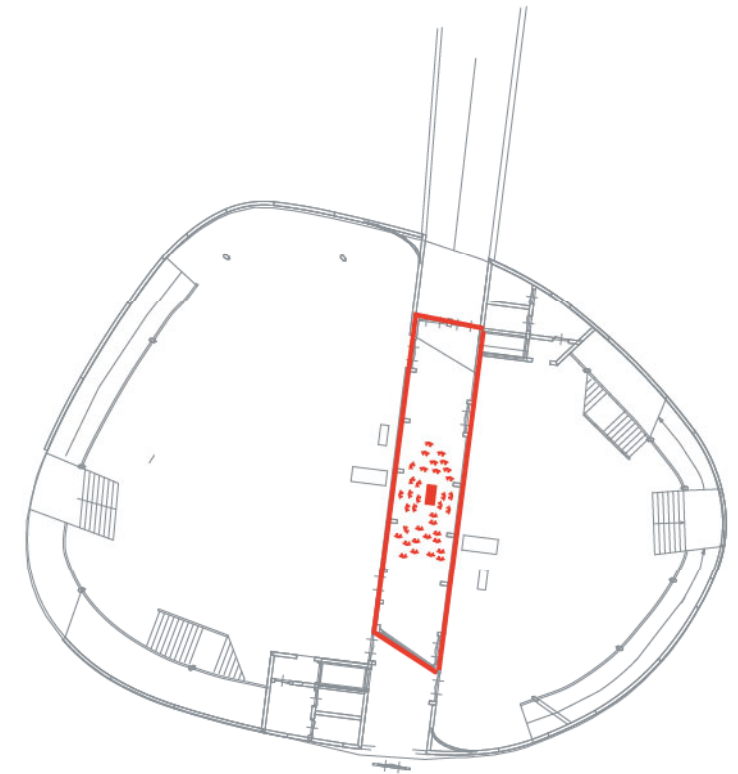
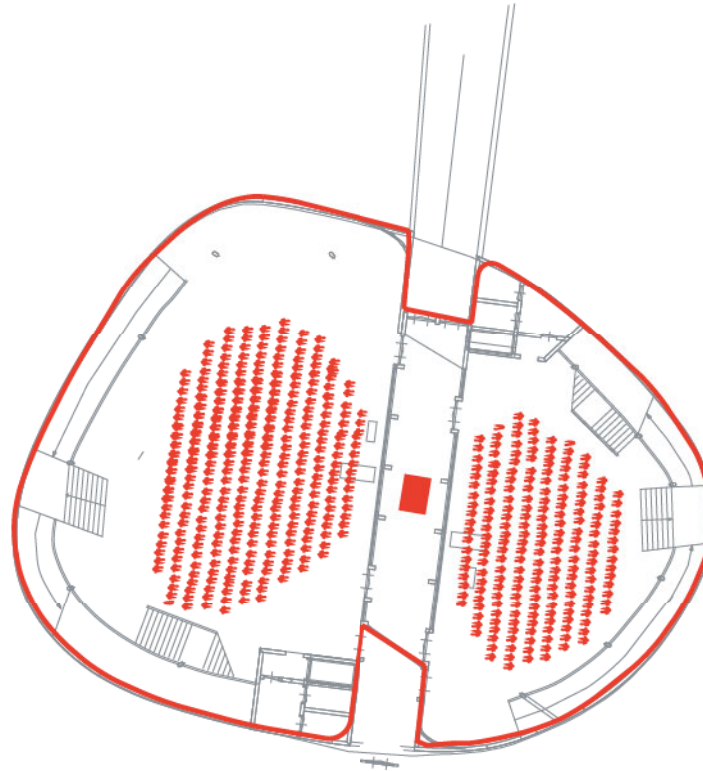
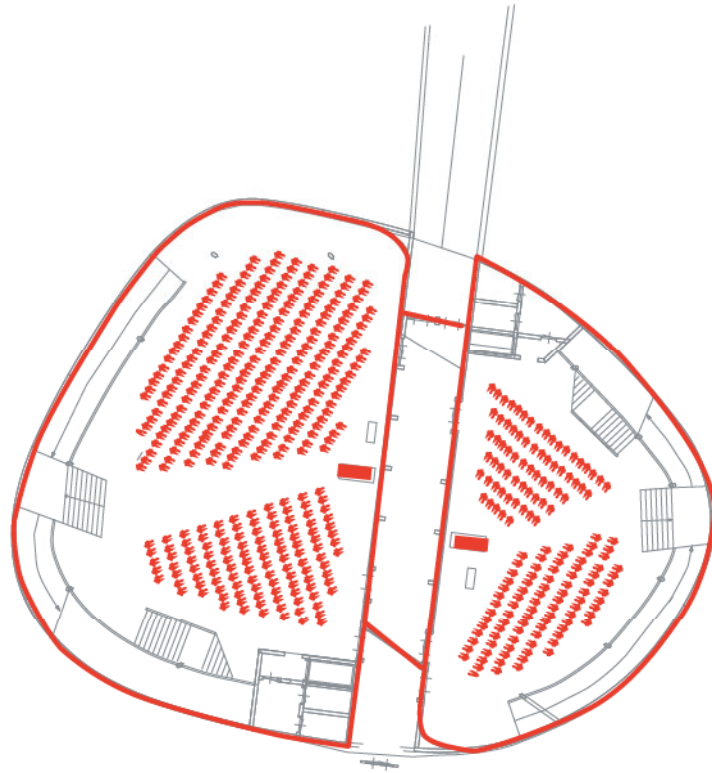
- 1 overdekte buitenruimte
- 2 inkom
- 3 circulatieruimte/dienstgang
- 4 wasruimtes
- 5 technische ruimte
- 6 ovens crematorium
- 7 vide / centrale lichtschacht
- 8 grote aula
- 9 kleine aula
- 10 hellingbaan / tunnel naar cafetaria, koffieruimte

plan niv +1

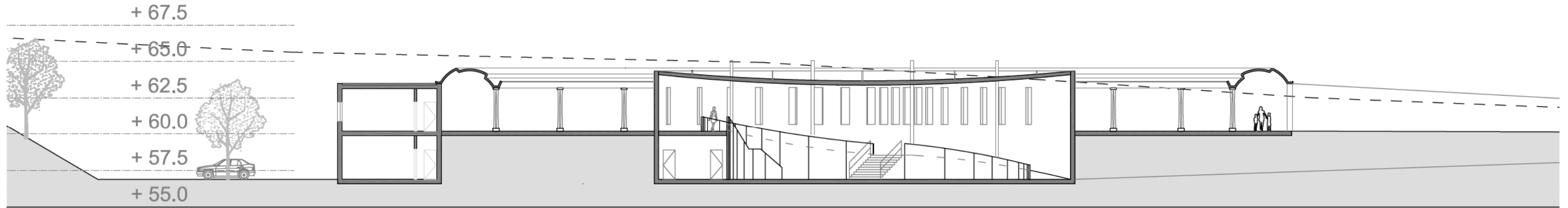
variant 2

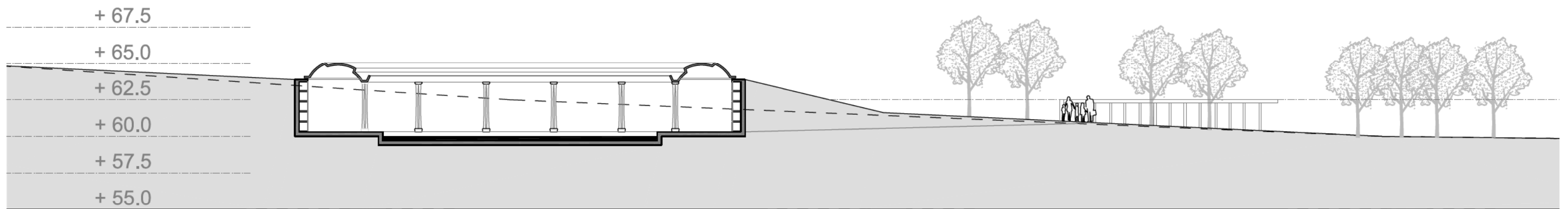
FLEXIBILITEIT AULA

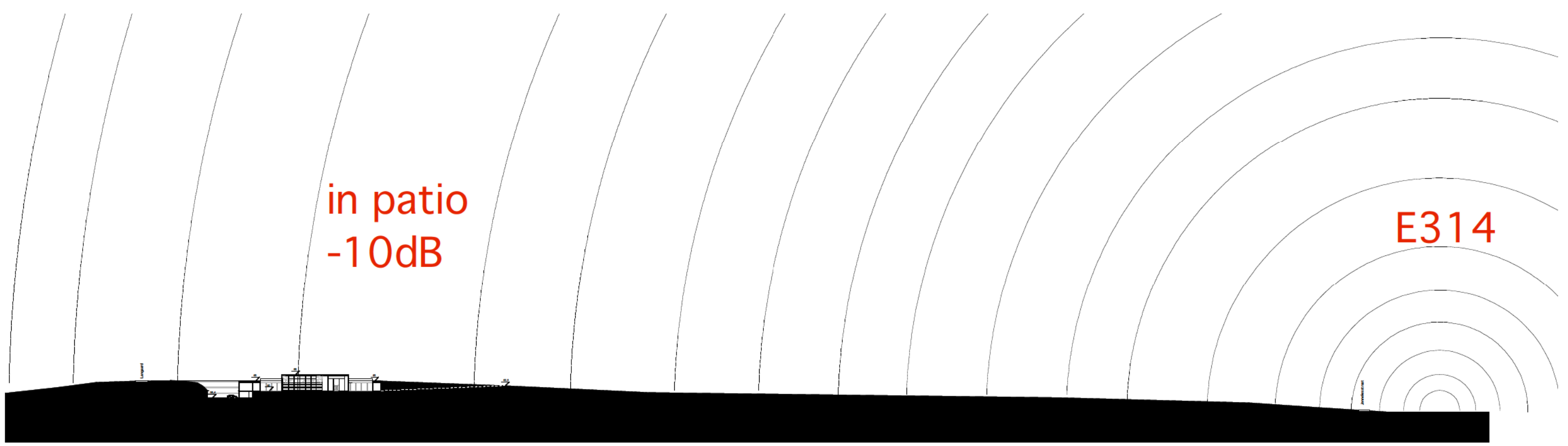

DOORSNEDE AULA

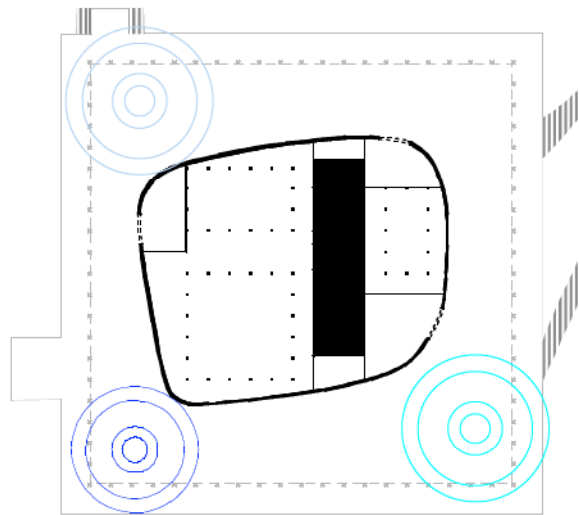

DOORSNEDE COLUMBARIUM

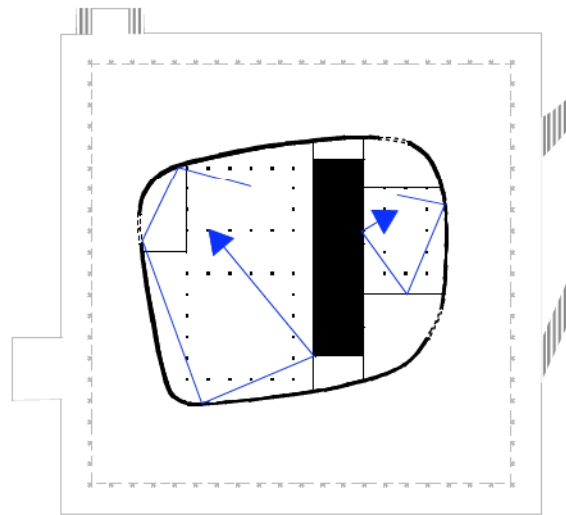

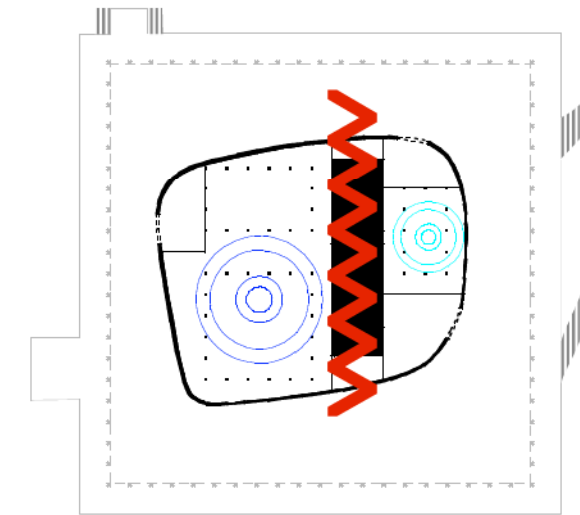
de publieksruimte in open lucht efficiënt afgeschermd van het geluid van de autosnelweg

het centrale gebouw als een object dat de open ruimte akoestisch opdeelt

de licht schuine vormgeving van de wanden worden hier meervoudige reflecties tussen parallelle wanden gemeden, wat een goede spraakverstaanbaarheid oplevert

de aula's 1 en 2 akoestisch perfect gescheiden

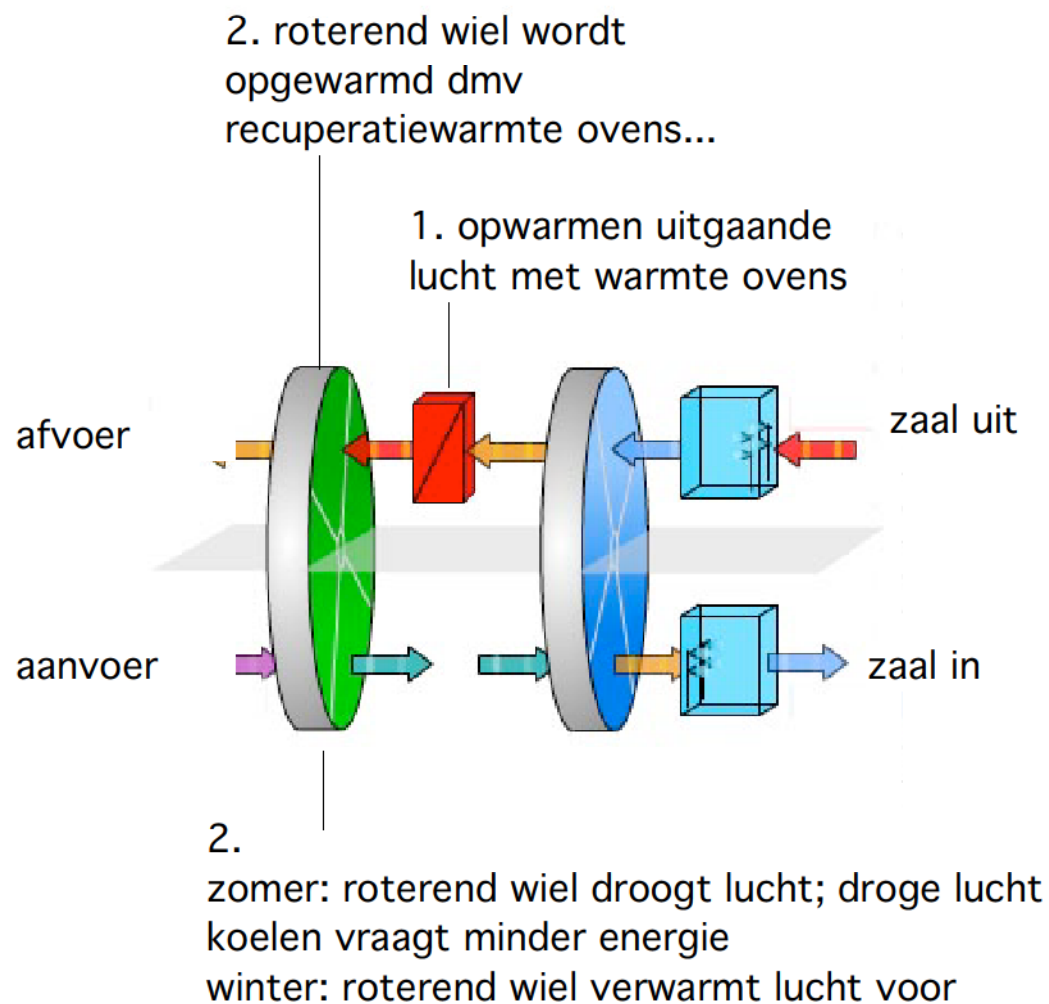
basisopties verwarming:

verwarming:
vloerverwarming + luchtverwarming & koeling

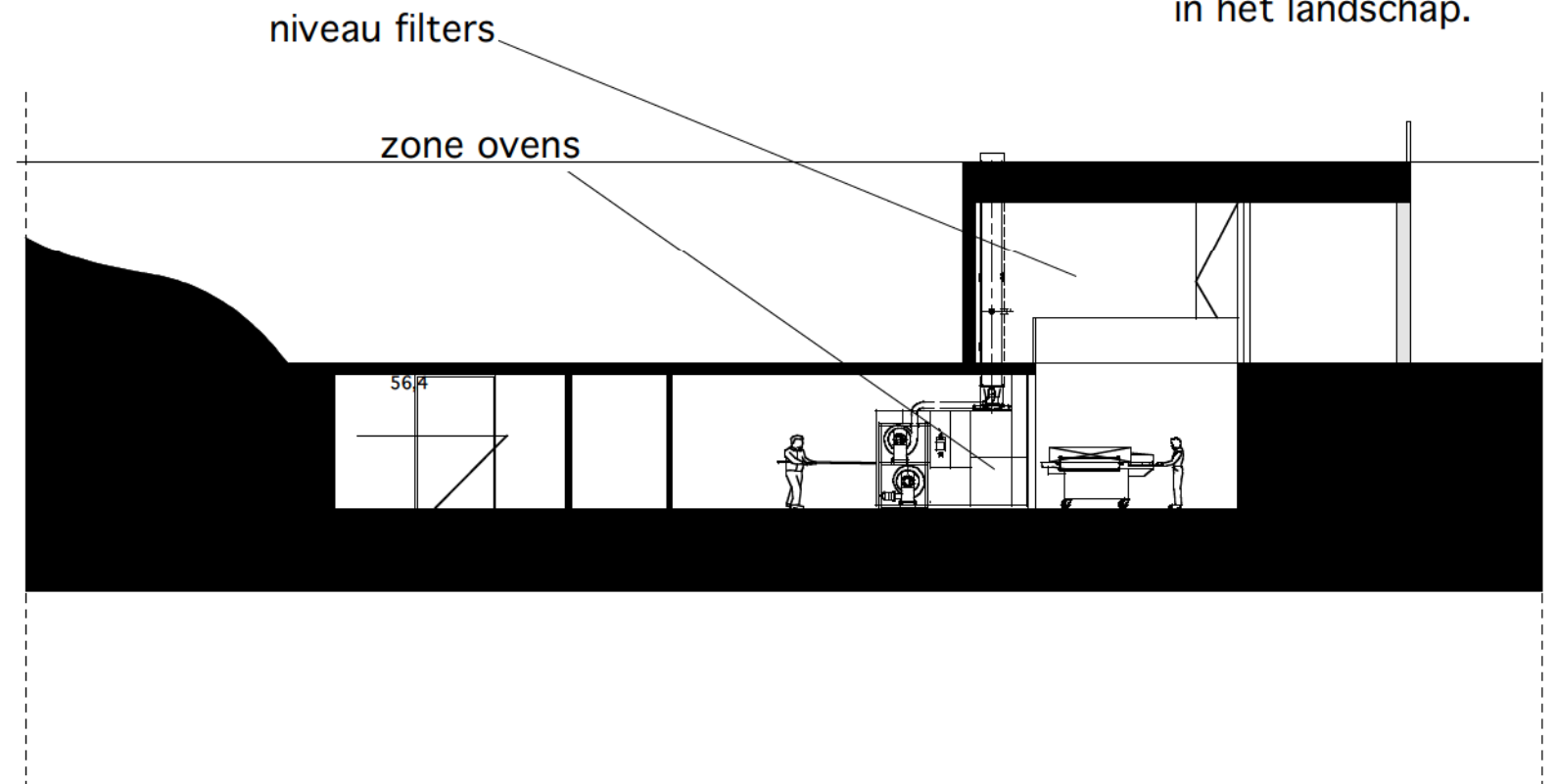
warmterecuperatie

buitenlucht

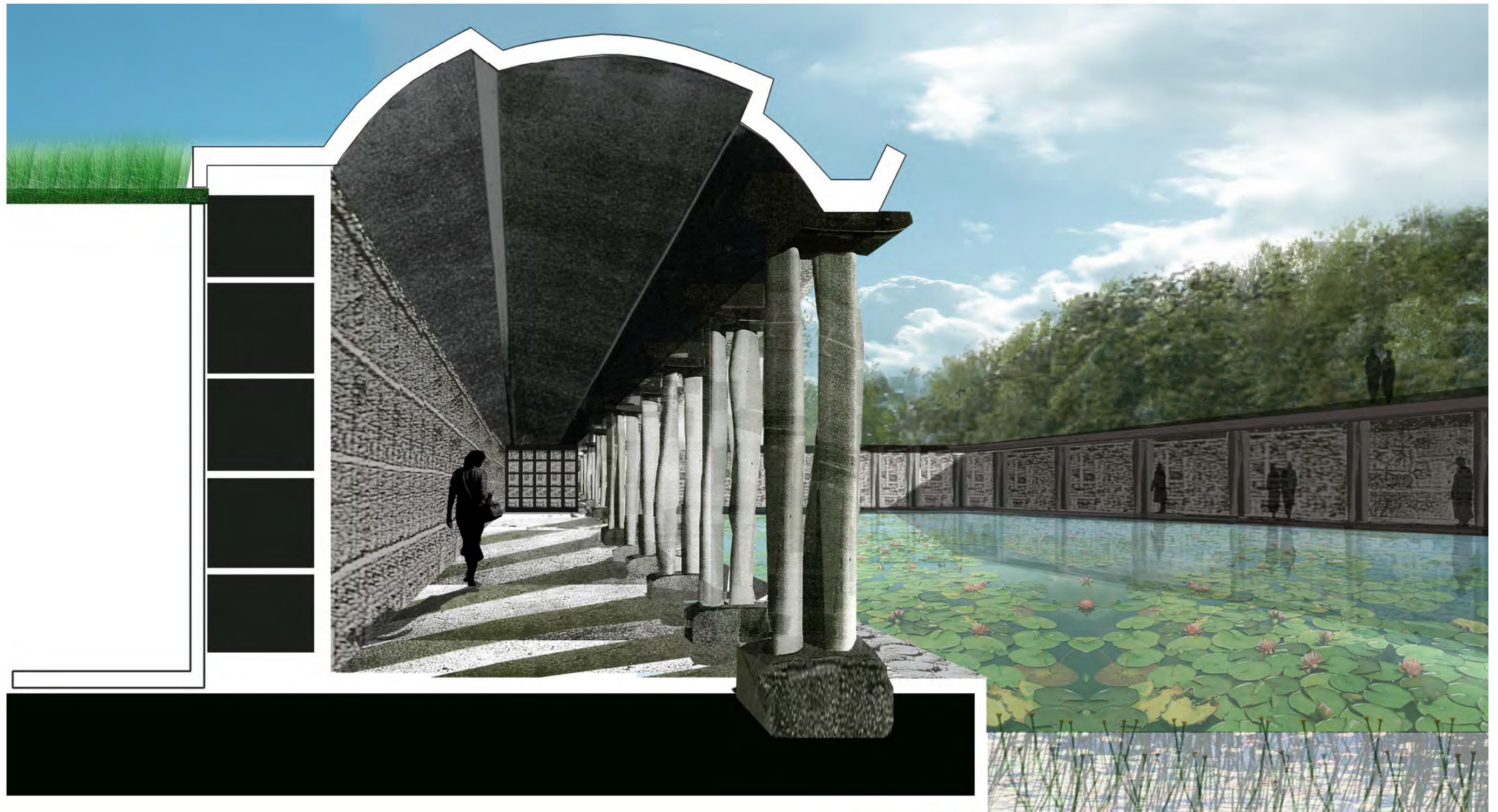
ovens

De filterinstallatie wordt boven de ovens voorzien. De schouwen zijn volledig geïntegreerd in hetgebouw dat is ingegraven in het landschap.

ovens & technieken

DOORSNEDE WATERTUIN, COLUMBARIUM

FLEXIBILITEIT

